



2024



## TALOUSARVIO 2024

Taloussuunnitelma  
2025-2026

Kunnanhallitus 4.12.2023  
Kunnanvaltuusto 11.12.2023

# Sisällysluettelo

Esipuhe.....	3
Talousarvion perusteluosa.....	4
Kuntatalous.....	4
Asikkalan kunnan talous.....	5
Väestökehitys ja työllisyys.....	9
Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta.....	10
Kunnan organisaatorakenne.....	11
Kunnan strategia.....	12
Kunnan tytäryhtiöiden tavoitteet.....	14
Käyttötalousosa.....	15
Konsernipalvelut.....	16
Kasvatus- ja opetuspalvelut.....	20
Hyvinvointipalvelut.....	28
Tekniset palvelut.....	34
Tuloslaskelmaosa.....	42
Investointiosa.....	43-44
Rahoituslaskelmaosa.....	45

## ESIPUHE

Vuosi 2024 tulee tarjoilemaan monille kunnille sopeutuksen aikoja, niin myös Asikkalassa. Asikkalan kunnan saama valtionosuuden määrä laskee lähes neljänneksen. Verotulojen ennakoidaan myös laskevan noin 4 % huolimatta maan hallituksen päättämästä maapohjan kiinteistöveron alarajan korotuksesta, joka tuo Asikkalan kunnalle noin 300.000 euroa lisää kiinteistöveroja. Taloutta korjaavat ennakoivat toimenpiteet aloitettiin jo vuoden 2023 aikana ja marraskuun lopussa tietoon tulneiden lisäleikkausten johdosta taloutta joudutaan sopeuttamaan vielä selvästi enemmän kuin syksyllä ajattelimme. Sopeutustarvetta lisää edellä mainittujen lisäksi inflaatio ja kunta-alan palkkaohjelman aiheuttama kustannustason nousu.

Kulurakenteita on huolellisesti tarkasteltava uudelleen ja on kyettävä tekemään vaikeitakin päätöksiä tarvittavien käyttötalouden säästövaatimusten myötä.

Sopeutustoimet on pakko tehdä – silti meillä on tahtotila kehittyä. Investoinneista suurimmat ovat Vääksyn uuden yhteiskoulun loppuunsaattaminen ja pääomasijoitus Asikkalatalojen vuokrakerrostalohankkeeseen. Muita merkittäviä investointeja ovat mm. urheilukentän peruskorjaus ja katujen rakentamisen hankkeet (esim. liikenneturvallisuushankkeet ja Metsä-Aakalan teollisuusalue). Investointien myötä kunnan lainamäärä tulee vuoden 2024 lopussa olemaan noin 21 miljoonaa euroa.

Ukrainan sota varjosti kuntatyötä vuonna 2023, eikä näköpiirissä ole tätä kirjoittaessa, että tilanne olisi helpottamassa. Venäjä on aloittanut Ukrainan hyökkäyssodan lisäksi vahvan hybridivaikuttamisen maamme itärajalalla, mutta myös vaikuttamisen muuta kautta. Tilanteen vakavuus huomioiden varautuminen ja huoltovarmuuden kysymykset ovat kunnan arjessa läsnä lähes joka päivä. Kunnan on tärkeää turvata kriittiset palvelut myös mahdollisissa epävakaisissa tilanteissa. Viranomaisyhteistyön toimivuus varautumisen tiimoilta vaatii yhä enemmän panostuksia.

Meidän on silti syytä uskoa tulevaisuuteen ja kykyimme mahdollistaa elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittyminen, asumisen viihtyisyys ja palveluiden laatu. Talousarviossa on lakisääteisten tehtävien hoitamisen lisäksi varattu rahaa kehittämiseen, rakentamiseen, kunnan viihtyisyystekijöihin sekä yritys-, yhdistys- ja sidosryhmäyhteistyöhön. Talouslukujen takana on toimintaa kuntalaisten hyväksi. Meillä on kunnassa monet asiat hyvin. Hyvät asiat kuitenkin usein hautautuvat huonojen uutisten alle. Sillä on merkitystä, miten omasta asuinympäristöstämme puhumme. Taloudellisesti vaikeina aikoina on entistä merkityksellisempää rakentaa yhteisöä ja hakea yhteistyökumppaneita, kysyä, kuunnella, osallistua ja hakea ratkaisuja. Me kaikki haluamme tälle kunnalle vain parasta mahdollista, vaikka eri sidosryhmien edustajat olisivat välillä eri mieltä keinoista ja priorisoinneista. Annamme teille kuntana vuonna 2024 palvelulupauksen, johon koko organisaation on tärkeä sitoutua. Palvelulupaus ei maksa mitään. Se on asenne.

Suuri kiitos kaikille talousarviovalmisteluun osallistuneille!

Yhteistyöterveisin

Rinna Ikola-Norrbacka

Asikkalan kunnanjohtaja

## Talousarvion perustelut

### Kuntatalous

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan Suomen talouskehitys pysyy kuluvana vuonna nollan tuntumassa, kun hintojen ja korkojen nousu vähentävät kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Ulkomaankaupan nettovaikutus kasvuun sen sijaan on positiivinen, kun tuonti vähenee selvästi vahvan edeltävän vuoden jälkeen. Vuonna 2024 BKT kasvaa 1,2 prosenttia kotitalouksien ostovoiman kohentuessa, kun hintojen nousu hidastuu ja kotitalouksien tulot kasvavat. Talouskasvua heikentää kuitenkin edelleen rakentamisen heikko tilanne. Vuonna 2025 talouskasvu vahvistuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvun lisäksi vihreään siirtymän investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää. Vuosina 2026–2027 talouskasvun arvioidaan vaimenevan hieman mutta säilyvän runsaassa 1,5 prosentissa.

Pankkien ja tutkimuslaitosten (ETLA, PTT) ennusteet Suomen talouskehityksestä bruttokansantuotteella mitattuna ovat valtiovarainministeriön ennusteita pessimistisempiä vuoden 2024 osalta vaihdellen välillä -0,3% - 0,8%, valtiovarainministeriön ennusteen ollessa 1,2%. Vuoden 2025 osalta ennusteet vaihtelevat välillä 1,2% - 1,8% ministeriön ennusteen ollessa 1,8%.

Inflaatioennusteet vuodelle 2024 vaihtelevat välillä 1,9% - 2,7% (valtiovarainministeriö: 2,2%), lukuun ottamatta Suomen Pankin syyskuun ennustetta, joka on 1,0%. Vuoden 2025 osalta inflaatioennusteet vaihtelevat 2,0%:sta alaspäin ollen sitä seuraavina vuosina kahden prosentin luokkaa.

Ennusteet työttömyysasteen kehityksestä vaihtelevat vuoden 2024 osalta välillä 6,7% - 8,5% ja vuoden 2025 osalta välillä 6,4% - 7,4%. Työttömyysasteen kehityksen vaikutus kuntien talouteen on jatkossa aiempaa selvästi merkittävämpi, sillä TE-uudistuksen myötä vuoden 2025 alusta lähtien kuntien vastuu työttömyysturvan rahoituksesta kasvaa selvästi.

Kuntatalouden keskeiset tunnusluvut, kuten tilikauden tulos ja toiminnan ja investointien rahavirta tulevat olemaan kuluvana vuonna vahvoja inflaation kiihtymisestä ja korkojen noususta huolimatta. Tämä johtuu pitkälti sote-uudistuksesta. Kuntien valtionosuudet vuodelle 2023 ovat monen kunnan osalta todellisuutta suurempia, sillä niiden laskenta perustui osin kuntien vuoden 2022 sote-talousarvioihin, jotka osoittautuivat liian optimistisiksi. Toinen kuntien talouteen positiivisesti vaikuttava tekijä vuonna 2023 on alkuvuonna

tapahtuneet verotulojen tilitykset, jotka perustuivat sote-uudistusta edeltäneisiin kuntien nykyistä huomattavasti suurempiin tuloveroprosentteihin.

Koko kuntatalouden hyvä tilanne vuonna 2023 kätkee taakseen kuitenkin sen, että kuntakohittaiset vaihtelut talouden tilassa ovat huomattavan suuret. Yksittäisen kunnan talouteen vaikuttaa nyt erittäin paljon vuosien 2022 ja 2023 taitekohtaan ajoittuvan sote-siirtolaskelman vaikutus valtionosuuksiin. Sote-uudistuksen vaikutukset kuntien valtionosuuksiin ovat monilta osin varsin erikoisia, sillä esimerkiksi usean kunnan valtionosuuden määrä tulee vuodelle 2024 olemaan negatiivinen.

Kuntataloudessa käänne heikompaan on edessä jo vuonna 2024. Kuntien sote-menot ylittivät talousarvion monessa kunnassa vuonna 2022, mikä laskee kaikkien kuntien valtionosuuksien määrää vuodesta 2023 pysyvästi. Verotuksen valmistuminen lokakuun lopussa tuo kuntien valtionosuuksiin vielä yllättäen noin 275 miljoonan euron suuruisen lisäleikkauksen, jota ei valtiovarainministeriö ollut osannut ennakoida. Hallituspuolueet ovat sopineet, että lisäleikkaus jaksetaan vuosille 2025-2027, mutta näillä näkymin leikkaus toteutetaan kuitenkin lopulta täysimääräisesti ja pysyvästi.

Kuntatalouteen paineita aiheuttaa myös kustannusten nopea nousu, sillä vuoden 2023 sopimuskorotukset nostavat palkkoja 4,85 prosenttia ja kiihtyneen inflaation täysimääräiset vaikutukset näkyvät kuntapuolella osin viiveellä pitkien ostopalvelusopimusten vuoksi.

Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 prosenttia vuodessa vuosina 2024–2027. Kuntatalouden suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat noin 3 prosenttia vuonna 2024. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa (3,5% - 4,0%) kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman suorat kuntatalousvaikutukset sekä kasvattavat että vähentävät kuntatalouden menoja ja tuloja. Kokonaisuudessaan mittaviin julkisen talouden sopeutustoimiin tähtäävän hallitusohjelman kuntatalousvaikutuksia voidaan pitää toistaiseksi varsin maltillisina.

Merkittävä kuntatalouteen kohdistuva hallitusohjelman toimenpide on valtionosuuksien yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027, jonka seurauksena valtionosuudet pienenevät 24 milj. euroa vuonna 2024, 48 milj. euroa vuonna 2025, 79 milj. euroa vuonna 2026 ja 111 milj. euroa vuonna 2027. Indeksijarrun aiheuttamia tulojen pienenemistä kompensoi yleisen maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus, jonka arvioidaan lisäävän kuntien verotuloja noin 108 milj. euroa vuodesta 2024 alkaen. Tämä toimenpide kohdistuu kuntiin kuitenkin hyvin valikoivasti.

Vuonna 2025 työllisyyspalvelut siirretään kuntien vastuulle. Muutos laajentaa kuntien tehtäväkenttää ja kasvattaa kuntatalouden toi-

mintamenoja vajaalla 900 milj. eurolla vuonna 2025. Uudistus myös laajentaa kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksien rahoituksesta. Uudistuksen seurauksena työllisyyskehityksellä on jatkossa entistä suurempi vaikutus kunnan talouteen.

Kunnilla on merkittäviä investointitarpeita muun muassa rakennuskannan iän, muutto liikkeen ja vihreän siirtymän vuoksi. Investointiympäristön epävarmat näkymät ja nousut korkotasot voivat kuitenkin lykätä investointeja eteenpäin tai estää niiden toteutumisen. Julkisten opetusrakennusten ja kokoontumisrakennusten rakennusluvut ovat kääntyneet laskuun. Investointien oletetaan palaavan normaalille kasvu-uralleen vuoden 2023 jälkeen.

### Asikkalan kunnan talous

Asikkalan kunnan talouden tila vuonna 2023 peilaa pitkälti kuntatalouden edellä kerrottua tilaa. Kunnan vuonna 2023 saaman valtionosuuden määrä on todellisuutta suurempi ja se laskee peräti 24% vuodelle 2024. Verotulojen määrä on myös sote-uudistuksen myötä todellisuutta suurempi ja se laskee vuodelle 2024 noin 4% huolimatta maan hallituksen päättämästä maapohjan kiinteistöveron alarajan korotuksesta, joka tuo Asikkalan kunnalle noin 300.000 euroa lisää kiinteistöveroja. Kasvatus- ja opetuspalveluiden osalta vuoden 2023 talousarvio tulee ylittämään alkuperäisen talousarvion, mutta muiden palvelualueiden osalta kunnan talousarvio vuodelta 2023 tulee toteutumaan suunnitellusti. Valtuusto myönsi 650.000 euron suuruisen lisämäärärahan kasvatus- ja opetuspalveluille vuoden 2023 talousarvioon lokakuun lopussa ja kyseinen lisämääräraha on lisätty tämän talousarviokirjan vuoden 2023 talousarvion lukuihin..

Kunnan talouden pitkän aikavälin suunnittelu on sote-uudistuksesta johtuen ollut erittäin vaikeaa jo vuodesta 2022 lähtien. Valtiovarainministeriön laskelmat sote-uudistuksen vaikutuksesta kuntien talouteen ovat muuttaneet jatkuvasti ja usein ennakoimattomasti. Keväällä 2022 näköpiirissä ollut sote-uudistuksen vaikutus Asikkalan kunnalle oli korkeintaan puolen miljoonan euron luokkaa jaksotettuna usealle vuodelle. Syksyllä 2022 laskelmat muuttuivat selvästi synkemmiksi ja vuoden 2023 aikana sama trendi jatkui. Jokainen uusi valtiovarainministeriön laskelma kasvatti talouden sopeutustarvetta huipentuen marraskuun lopun uutiseen, jonka mukaan Asikkalan kunnan valtionosuuden määrä laskisi selvästi aiemmin syksyllä julkaistuun valtiovarainministeriön laskelmaan verrattuna.

Marraskuun lopussa tietoon tullut valtionosuuden lisäleikkauksen vaikutus jaksotetaan vuosille 2025-2027 ja sen kokonaismäärä on noin 800.000 euroa.

Valtionosuuden määrän merkittävä lasku, verotulokertymän lasku sekä inflaation ja kunta-alan palkkaohjelman aiheuttama kustannustason nousu tarkoittavat Asikkalan kunnalle yli kahden miljoonan euron sopeutustarvetta. Kunnan talouden sopeutustoimenpiteiden suunnittelu aloitettiin keväällä 2023 ja lokakuussa valtuusto päätti ohjata talouden tasapainotusta vuosille 2024-2026 tuolloin tiedossa olleen 1,8 miljoonan euron sopeutustarpeen pohjalta.

Vuoden 2024 talousarvion toimintakate eli toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus pysyy samalla tasolla kuin vuoden 2023 talousarviossa valtuuston myöntämän lisämäärärahan jälkeen. Toimintatuottojen osalta merkittäviä muutoksia ovat varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen ja perusopetuksen kotikuntakorvausten budjetointi yhteensä lähes puoli miljoonaa euroa vuotta 2023 pienemmäksi. Kustannuksia vuodelle 2024 kasvattavat etenkin työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset, inflaation vaikutus hintoihin sekä kertaluontoiset rakennusten purkukustannukset. Sähköenergian kustannus on budjetoitu selvästi vuoden 2023 talousarviota pienemmäksi ennakoidun hintojen nousun jäätyä toteutumatta. Talouden sopeuttamista koskevan valtuuston päätöksen perusteella on vuoden 2024 talousarvion määrärahoja vähennetty lähes 400.000 euron edestä.



Investointien määrä vuodelle 2024 on 15 miljoonaa euroa. Pääomasijoitus Asikkalatalot Oy:hyn ja Vääksyn yhteiskoulun loppuun saattaminen tekevät 11 miljoonaa euroa. Muita merkittäviä investointeja ovat urheilukentän peruskorjaus ja kevyen liikenteen väylän rakentamisen jatkaminen Urajärvelle. Tietoteknisten laitteiden hankinnoissa luovutaan leasingrahoituksesta ja laitteet ostetaan jatkossa omaksi. Investointien myötä kunnan lainamäärä tulee vuoden 2023 lopussa olemaan noin 7 miljoonaa euroa ja vuoden 2024 lopussa noin 21 miljoonaa euroa. Tulevina vuosina taloudellisesti kestävä investointien taso on keskimäärin 2,5 miljoonaa euroa vuodessa. Tällöin pystytään investoinnit rahoittamaan tulorahoituksella ja lyhentämään lainoja.

Kunnan taloudessa tiedossa ollut 1,8 miljoonan euron sopeutustarve oli tarkoitus kuroa umpeen vuoteen 2026 mennessä siten, että palvelualueet valmistelevat toimintansa tehostamista valtuuston ohjauksen perusteella ensin 1,2 miljoonan euron edestä ja kunnanhallituksen tulevien talousarvioaraamien perusteella vielä 600.000 euron edestä. Marraskuun lopussa yllättäen ilmoitettu valtiosuuden lisäleikkaus tulee lisäämään sopeutustarvetta 800.000 eurolla. Tämä on otettu huomioon taloussuunnitelmavuosien 2025 ja 2026 laskelmissa, minkä johdosta vuodelle 2026 vielä kuukausi sitten suunniteltu nollatulos on nyt -800.000 euroa.

#### TALOUSARVIO VUODELLE 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025-2026

	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintakate	-23 500	-23 495	-23 600	-23 600
Verotulot	17 730	17 450	18 150	18 550
Valtiosuudet	10 250	7 700	7 700	7 600
Rahoituskulut	-200	-150	-150	-150
Vuosikate	4 280	1 505	2 100	2 400
Poistot	-2 500	-2 700	-3 200	-3 200
<b>Tulos</b>	<b>1 780</b>	<b>-1 195</b>	<b>-1 100</b>	<b>-800</b>
Varaukset	100	300	500	500
<b>Yli/alijäämä</b>	<b>1 880</b>	<b>-895</b>	<b>-600</b>	<b>-300</b>

Merkittävä muutos kuntien toiminnassa ja taloudessa vuonna 2025 on työllisyyspalveluiden siirtyminen kuntien hoidettavaksi ja työttömyysturvan rahoitusvastuun merkittävä kasvu. Asikkalan kunnan kustannukset tulevat tämän johdosta nousemaan arviolta miljoona euroa. Valtiosuuden määrää korotetaan vastaavalla summalla ja tämä valtiosuuden lisäys on mukana yllä olevissa laskelmissa vuodesta 2025 alkaen.

Sote-uudistuksen myötä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä ja Eteva -kuntayhtymä lakkautettiin ja niiden arvot kunnan taseessa (yhteensä 2.861.777,71 euroa) poistettiin lainojalla peruspääomaa vastaan. Kunnan avaava tase vuodelle 2023 muuttui vastaavasti ja tämä muutos on osa talousarvion käsittelyä.

**Kuntakonserni**

Asikkalan kunnan konsernirakenteessa tapahtui vuoden 2023 aikana yksi merkittävä muutos, kun Asikkalan Elinkeino Oy purettiin. Yhtiön toiminta eli jäljelle jääneet antolainat oli jo vuoden 2022 lopulla siirretty Asikkalan kunnalle.

Asikkalatalot Oy jatkoi uudistuotantohankkeen valmistelua ja valtuusto päätti lokakuussa 2023 tehdä 6,0 miljoonan euron suuruisen

pääomasijoituksen yhtiöön sen taseen vahvistamiseksi ja liiketoiminnan kehittämiseksi. Yhtiön vuokra-asuntojen käyttöaste säilyi hyvänä ollen yli 95%.

Aurinkovuoren Vesi Oy:n talouden tervehdyttäminen aloitettiin, mikä tulee näkymään yhtiön asiakkaille maksujen korotuksina pitkälle tulevaisuuteen.

**Riskit**

Merkittävimpinä riskeinä kunnan talouden kannalta ovat maan uuden hallituksen aloittama valtionosuusjärjestelmän uudistus sekä vuoden 2025 alusta alkava työllisyyspalveluiden siirto kunnille.

Valtionosuusjärjestelmä on tällä hetkellä soite-uudistuksen myötä erittäin sekava ja muutaman kunnan valtionosuus on negatiivinen eli tällainen kunta joutuu maksamaan rahaa valtiolle sen sijaan, että saisi valtionosuutta. Asikkalan kunnan valtionosuuden määrästä noin puolet on tällä hetkellä perua soite-uudistuksesta ja tämä osa valtionosuudesta ei perustu kunnan tämän hetken väestörakenteeseen, palveluihin tai vastaavaan tekijään. Maan uuden hallituksen tavoitteena on selkiyttää valtionosuusjärjestelmää ja uudista järjestelmä vastaamaan kuntien uutta roolia soite-uudistuksen jälkeen. Asikkalan kunnan

kannalta on suuri riski, että valtionosuutemme uudistuksessa pienenee, koska soite-uudistuksesta johtuva erä on valtionosuudestamme tällä hetkellä hyvin merkittävä.

Työllisyyspalveluiden uudistus sisältää kunnille merkittävän taloudellisen riskin, sillä uudistuksessa kuntien rahoitusvastuuta työttömyysturvasta kasvatetaan merkittävästi. Työllisyystilanteeseen vaikuttaa eniten koko maan talouden tila ja siihen yksittäisten kuntien mahdollisuudet vaikuttaa ovat minimaaliset. Mikäli maan taloudellinen tila ja sitä myötä työllisyystilanne heikkenisi merkittävästi, kasvaisivat työttömyysturvan kustannukset hallitsemattomasti. Valtio kompensoi uudistuksen alkuvaiheessa kunnille aiheutuvat kustannukset valtionosuuden muodossa, mutta alkuvaiheen jälkeen valtion korvaus työttömyysturvan rahoituksesta seuraa kansaneläkeindeksiä, eikä todellisia kustannuksia.





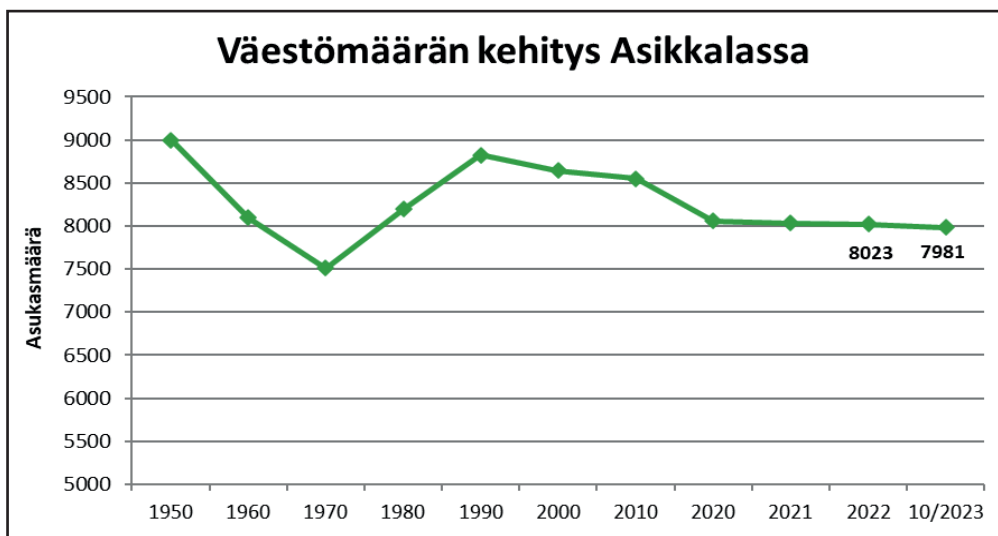
**Asikkalan kunnan väestökehityksessä positiivinen nettomuutto on ilon aihe ja työllisyyskehityskin on käännytynyt positiiviseksi.**

Vuoden 2023 osalta väestökehityksen erityinen ilon aihe on syntyneiden määrä, sillä ennakkotiedon mukaan syntyneitä tulisi olemaan 56 vuonna 2023, kun luku vuonna 2022 oli 37. Luonnollinen väestönlisäys tammi-lokakuussa 2023 on ennakkotiedon mukaan -52, kun se koko vuoden 2022 osalta oli -91. Luonnollinen väestönlisäys tarkoittaa syntyneiden ja kuolleiden erotusta. Kuntien välinen nettomuutto sen sijaan on tammi-lokakuussa 2023 pudonnut edellisvuodesta selvästi, ollen -24, kun se koko vuoden 2022 osalta oli +79. Kokonaisnettomuutto on kuitenkin tammi-lokakuun osalta ennakkotiedon mukaan +20. Kokonaisnetto-

muutto sisältää kuntien välisen muuton sekä maahan- ja maastamuuton. Tammi-lokakuussa 2023 kunnan väestö väheni ennakkotiedon mukaan 32 henkilöllä. Väestökehityksen todennäköinen suunta on hieman laskeva myös lähitulevaisuudessa.

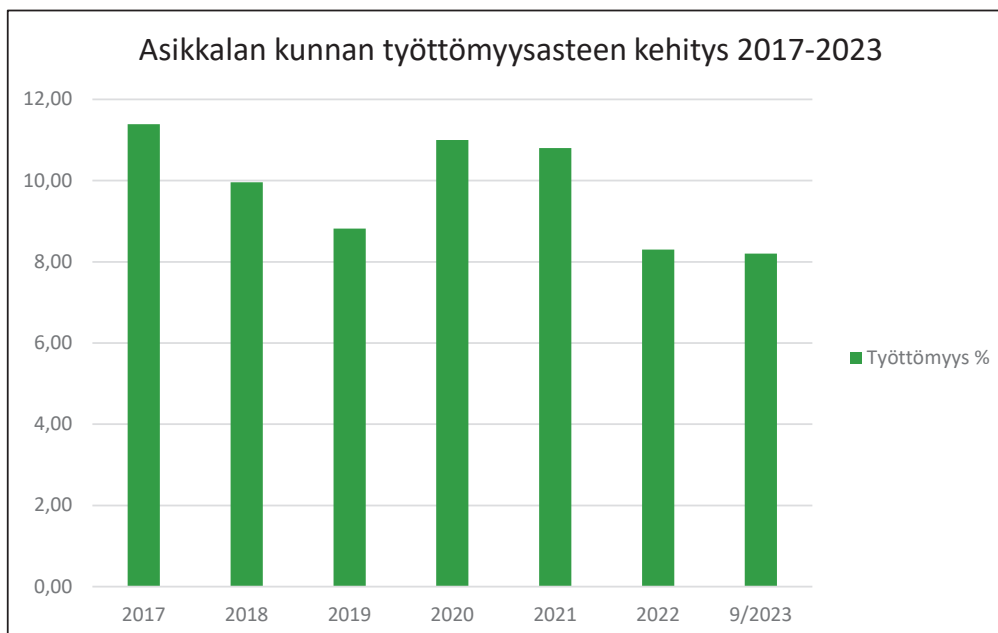
Työllisyystilanne Asikkalan kunnan alueella on syksyllä 2023 suunnilleen samanlainen kuin vuotta aiemmin. Työllisyystilanteessa ei odoteta tapahtuvan merkittäviä muutoksia, vaikka talouskasvu vuoden 2023 aikana on käytännössä pysähdyksissä, sillä talouden ennustetaan lähtevän hienoiseen kasvuun vuodesta 2025 alkaen.

Lähde: Tilastokeskus



	2017	2018	2019	2020	2021	2022	9/2023
Työvoima	3 519	3 485	3 400	3 349	3 268	3 269	3 256
Työttömien lkm	400	347	301	402	353	272	267
Työttömyys %	11,39	9,96	8,82	11,00	10,80	8,30	8,20

Huom: Työttömien lkm ei sisällä palveluissa olevia.



## Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta

Talousarvio on kuntastrategian ohella valtuuston keskeinen kunnan toiminnan ohjausväline. Valtuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto hyväksyy myös taloussuunnitelman kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio koostuu perusteluosasta, käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta.

Talousarvion käyttötalousosa kuvaa kunnan järjestämisen toiminnan rahoittamista vahvistetun organisaatorakenteen mukaisesti. Käyttötalousosassa kunnan toiminta on jaettu neljään palvelualueeseen ja niiden alaisiin yksiköihin. Käyttötalousosassa on kullekin palvelualueelle osoitettu valtuustoon nähden sitova nettomääräraha eli tuottojen ja menojen erotus. Käyttötalousosassa on myös esitetty kunkin palvelualueen sitovat tavoitteet talousarviovuodelle.

Valtuuston lokakuussa 2023 tekemän talousarvion valmistelua ohjaavan päätöksen taloudelliset vaikutukset on viety käyttötalousosaan palvelualueiden määrärahoihin. Kyseisen valtuuston päätöksen perusteella myöhemmin kohdennettava 600.000 euron sopeutustarve on tässä vaiheessa jaettu taloussuunnitelmavuosille 2025-2026 palvelualueiden kustannusten suhteessa. Valtuusto päättää sopeutustarpeen lopullisesta kohdentamisesta vuosien 2025 ja 2026 talousarvioiden hyväksymisen yhteydessä.

Talousarvion tuloslaskelmaosassa esitetään koko kunnan talousarvio tuloslaskelman muodossa. Taloussuunnitelmavuosille 2025-2026 on laadittu lyhennetty tuloslaskelma, joka on esitetty perusteluosassa.

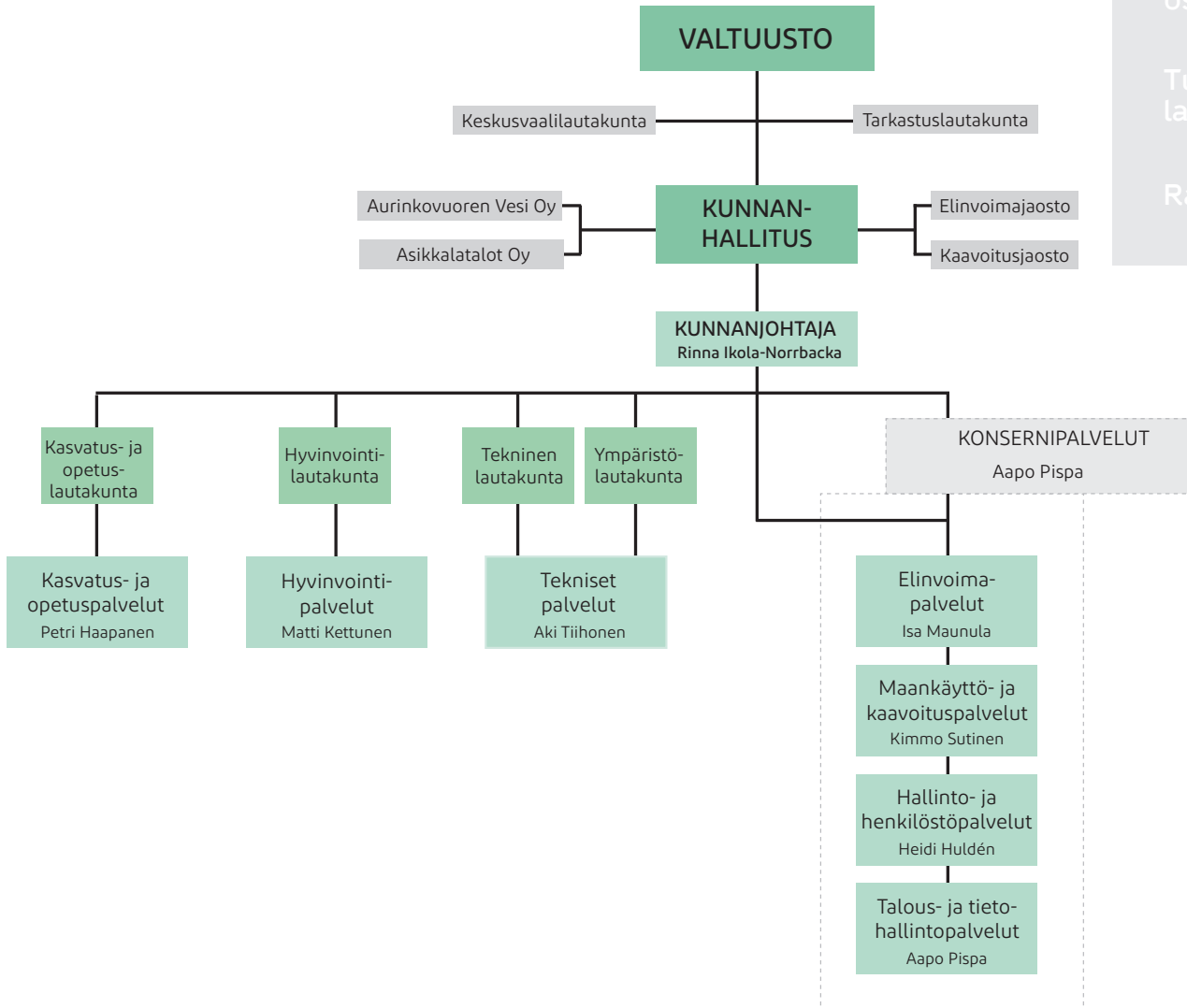
Investointiosassa esitetään kunnan käyttöomaisuushankinnat eli investoinnit. Investointiosassa hyväksytään määrärahat ja tuloarviot investointihankkeille sekä annetaan tarvittaessa erityisiä määräyksiä yksittäisten investointihankkeiden osalta. Investointiosa on valtuustoon nähden sitova investointiryhmittäin.

Talousarvion rahoitusosan tehtävänä on kuvata talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosien rahavirtoja. Rahoitusosaan kootaan arviot kunnan rahan lähteistä ja rahan käytöstä.

Valtuuston alainen tarkastuslautakunta tekee esityksen talousarviokseen suoraan valtuustolle samassa yhteydessä koko kunnan talousarvioesityksen kanssa. Tarkastuslautakunnan talousarviomääräraha sisältyy vielä tässä talousarviossa konsernipalveluiden kokonaisuusmäärärahaan, mutta vuoden 2025 talousarviosta alkaen se eriytetään omaksi kokonaisuudekseen.

Talousarvion seuranta tapahtuu valtuuston toimesta neljännesvuosiraporttien muodossa. Palvelualueet ja lautakunnat valmis-televat toimintansa ja taloutensa raportit neljännesvuosittain kunnanhallitukselle, joka esittää ne edelleen valtuustolle.

**Kunnan organisaatiorakenne**



## ***Kunnan strategia*** ***ELÄMYSTEN ASIKKALA - Asikkalan tarina 2025***

*Strategialla tarkoitetaan päätöksiä ja toimintaa ohjaavaa johdonmukaista mallia, suunnitelmaa ja tietoisesti päätettyä toiminnan suuntaa, jonka avulla pyritään ennakoimaan tulevaisuutta ja lisäämään kunnan mahdollisuuksia selviytyä entistä enemmän epävarmuuksia sisältävässä toimintaympäristössä.*

*Yksinkertaisimmillaan kuntastrategia ymmärretään kunnan toiminnan punaiseksi langaksi tai tieksi kohti haluttua tulevaisuutta. Parhaimmillaan kuntastrategia on sisäistetty erityiseksi tavaksi ajatella, joka heijastuu kunnan päätöksentekotilanteisiin ja arkitoimintaan.*

*Asikkalan valtuusto hyväksyi kokouksessaan 13.6.2022 Asikkalan kunnan strategian: Asikkalan tarina 2025.*

### **ASIKKALAN MENESTYSTEEMAT:**

#### **Houkutteleva Asikkala**

Asikkala mahdollistaa monipuolisen ja riittävän asuntorakentamisen asuntotyyppin, sijainnin ja hinnan näkökulmasta. Vuokra-asuntojen määrää lisätään. Yrityksille on kaavoitettu runsaasti erilaisia tontteja. Maanhankintaa tehdään pitkälle tulevaisuuteen suunnitelmallisesti ja rohkeasti. Yhteisöllisyys ja ekologisuus otetaan huomioon suunniteltaessa uusia asuinalueita. Joukkoliikenteen kehittämisellä mahdollistetaan koulutautuminen ja työssäkäynti. Kunta painottaa hankinnoissaan paikallisuutta. Kunta luo mahdollisuuksia matkailun kehittämiselle erityisesti vesistöjä hyödyntäen.

#### **Tulevaisuuden tekijät**

Asikkalan koulut ovat hyvinvoinnin ja kestävä kehityksen oppimisympäristöjä ja päiväkodit painottavat leikkipedagogiikkaa. Kodin ja koulun kasvatuskumppanuutta vahvistetaan. Yläkoulu ja lukio pidetään vetovoimaisina. Vääk-syn Yhteiskoulun ilmailulinjan valtakunnallista tunnettavuutta lisätään. Asikkalan kunta on haluttu työpaikka missä henkilöstö on osaavaa ja palveluhenkistä. Henkilöstöä on riittävästi ja työhyvinvointiin panostetaan. Asikkalassa kokeillaan rohkeasti uusia palveluita ja toimintatapoja.

#### **Aktiiviset ja vireät asikkalalaiset**

Asikkalassa asukkaiden kokemus hyvinvointi on Suomen kärkeä. Asukkaiden palvelupolku on sujuva kaikissa elämänvaiheissa ja -tilanteissa ennaltaehkäisyyn painottaen. Yhteenkuuluvuuden tunne on voimakas ja asukkaat ovat aktiivisia. Kulttuuriin panostetaan enemmän ja liikuntatarjonnassa olemme edelleen edelläkävijöitä. Työllisyydenhoito uudistetaan kuntalaisia ja yrityksiä tukevan työllisyyden näkökulmasta. Näemme yritykset ja yhdistykset sekä vapaa-ajan asukkaat kunnan voimavaroina ja elinvoiman tuojina.

***Kestävä kehitys on olennainen osa Asikkalan toimintaa.  
Teemme kaiken taloudellisesti, sosiaalisesti ja  
ympäristön kannalta kestävällä tavalla.***



## *Kunnan tytäryhtiöiden tavoitteet vuodelle 2024*

### **Aurinkovuoren Vesi Oy: n tavoitteet**

- 1.** Yhtiö keskittyy kehittämään informatiivisuutta ja viestintää.
- 2.** Yhtiön toiminta on taloudellisesti kestäväällä pohjalla.
- 3.** Yhtiö selvittää vesihuollon toiminta-alueella olevat liittymättömät kiinteistöt.

### **Asikkalatalot Oy: n tavoitteet**

- 1.** Uudistuotantohankkeen eteenpäin vieminen.
- 2.** Vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 95%.
- 3.** Yhtiön talous ja maksuvalmius ovat kestäväällä pohjalla.



# Käyttötalousosa

Konsernipalvelut

Kasvatus- ja opetuspalvelut

Hyvinvointipalvelut

Tekniset palvelut

## Konsernipalvelut

### TAVOITTEET VUODELLE 2024:

#### Asumisen vetovoimaa Aniankedosta.

- Aniankedon kaavan hyväksyminen.
- Aniankedon uuden asuinalueen markkinointisuunnitelman laatiminen ja markkinoinnin aloittaminen.

#### Lumovoimaa kuntakehittämisellä.

- Kanavanseudun jatkokehittäminen viimeistelemällä esiintymislava, laatimalla matkaparkin vihersuunnitelma ja rakentamalla piknikkatos.
- Vääksyn tulevaisuuden näkymiä 2050 -kehittämissuunnitelman toteutuksen jatkaminen.

#### Tehokas ja luotettava taloudenhoito

- Kunnan talouden suunnittelu- ja seurantaprosessin sekä laskujen käsittelyn ja kirjausten uudistaminen.

#### Palvelulupauksen toteuttaminen

- Vuoden 2023 aikana määritellyn palvelulupauksen vieminen käytäntöön.

### Konsernipalvelut - sitova nettomääräraha

TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
-2.669.000	-2.942.000	<b>-3.046.000</b>	<b>-2.980.000</b>	<b>-2.996.000</b>

Valtuuston ohjauksen perusteella palvelualueen toimintaa tulee tehostaa siten, että vuotuinen talousarviomääräraha pienenee 135.000 eurolla. Toiminnan tehostamisen suunnittelu on aloitettu ja toimenpiteiden vaikutus vuoden 2024 talousarvioon on yllä budjetoitu 50.000 euron suuruiseksi. Vuodesta 2025 alkaen tehostamistoimenpiteiden vaikutus vuositasolla on valtuuston ohjauksen mukainen 135.000 euroa. Toiminnan tehostamistoimenpiteiden vaikutus kohdistetaan konsernipalveluiden vastuualueiden määrärahoihin, kun päätökset tehostamistoimenpiteistä on tehty.

## Hallinto- ja henkilöstöpalvelut

Toiminta sisältää kunnan yleishallinnon, henkilöstöhallinnon, demokratian toteuttamisen, kunnanviraston asiakaspalvelun (ml. Kela-ohjaus ja Walttikorttimyynti) sekä vaalien järjestämisen.

Yksikössä työskentelee kunnanjohtaja, hallinto- ja henkilöstöpäällikkö, hallinnon asiantuntija, hallinnon kehittämisspäällikkö sekä neljä palvelusihteeriä, joista yksi on jaettu hyvinvointipalveluiden kanssa.

### Hallinto- ja henkilöstöpalvelut (yleis- ja henkilöstöhallinto, demokratia, vaalit)

TP2022	TA2023	TA2024
-1.212.500	-1.197.000	<b>-1.336.000</b>

*Kustannuksia kasvattavat työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset sekä työterveyshuollon kustannusten ennakoitu kasvu.*

#### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Henkilöstökulut	600.000
Työterveyshuoltopalvelut (tästä Kela korvaa noin puolet)	200.000
Luottamuselinten toiminta	167.000
Kuntaosuudet ja avustukset (P-H liitto, Suomen Kuntaliitto ym.)	160.000
Koko kunnan hallinnon tietotekniset palvelut	90.000

## Talous- ja tietohallintopalvelut

Toiminta sisältää kunnan talouden ja tietohallinnon ohjauksen, Päijät-Hämeen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen sekä osuuden verotuskustannuksiin.

Yksikössä työskentelee talousjohtaja, tietohallintopäällikkö, maaseutupäällikkö ja kolme maaseutuasiamiestä.

### Talous- ja tietohallintopalvelut

TP2022	TA2023	TA2024
-829.000	-862.000	<b>-890.000</b>

*Kustannuksia kasvattavat työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset sekä Provincia Oy:n palveluiden hinnankorotukset.*

#### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Henkilöstökulut	380.000
Talous- ja palkkahallinnon palvelut (Provincia Oy)	300.000
Tietotekniset palvelut	120.000
Kunnan osuus verotuskustannuksista	100.000

## Elinvoimapalvelut

Toiminta sisältää kunnan markkinointiviestin-  
nän, asumisen kehittämisen, matkailun edis-  
tämisen ja elinkeinopalvelut.

Elinvoimapalveluissa työskentelee kehittä-  
mispäällikkö, kehittämisassistentti ja matkai-  
luneuvoja (määräaikainen).

### Elinvoimapalvelut

TP2022	TA2023	TA2024
-483.000	-615.000	<b>-609.000</b>

*Kustannuksia kasvattavat työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset ja kustannuksia alentavat esite- ja messubudjetin pienentäminen 20.000 eurolla.*

#### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Kuntaosuudet (Ladec, Lahti Region, Päijänne-Leader)	220.000
Kehittämistoiminta	150.000
Henkilöstökulut	120.000

## Kaavoitus ja maankäyttöpalvelut

Toiminta sisältää kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun sekä kaavoituksen toteuttamisen asemakaavojen, yleiskaavojen ja osayleiskaavojen kautta. Maanomistajalähtöisessä kaavoituksessa annetaan ohjausta ja hoidetaan

kaavaprosessin hallinto. Kaavoituspalvelut käsittelee myös poikkeamislupa- ja suunnittelutarveratkaisuhakemukset. Yksikössä työskentelee kaavoituspäällikkö ja palvelusihteri.

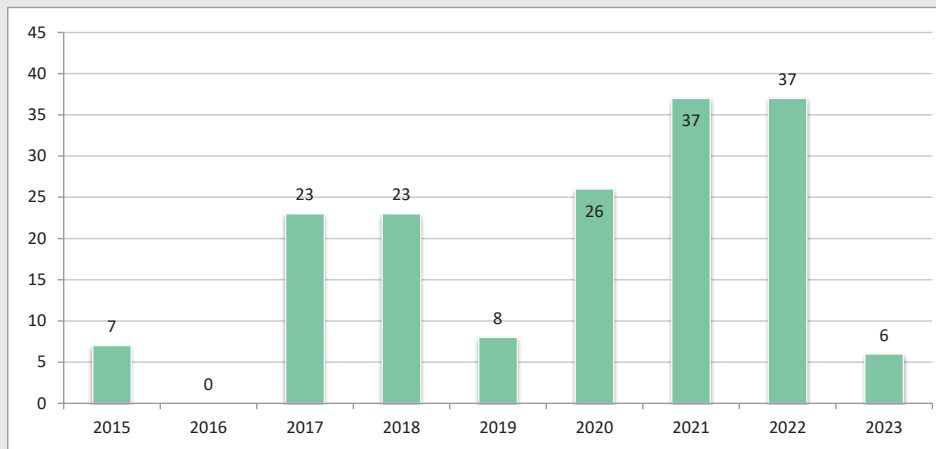
### Kaavoitus ja maankäyttöpalvelut

TP2022	TA2023	TA2024
-140.000	-268.000	<b>-261.000</b>

#### Merkittävimmät kuluerät ovat:

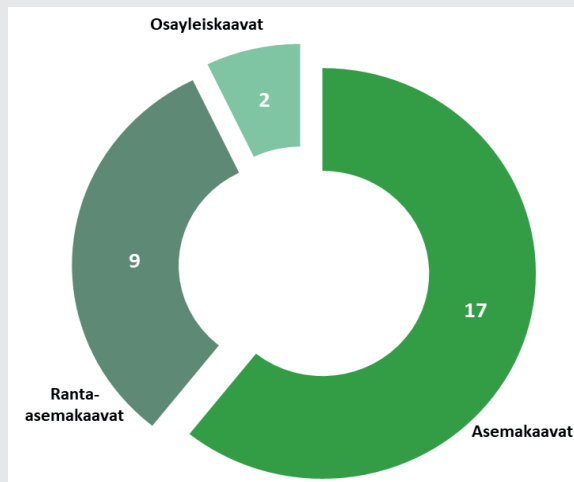
Henkilöstökulut	140.000
Kaavoituksen ostopalvelut	90.000

**Poikkeamislupien määrä vuosina 2015 - 2023**



*Vuosina 2015-2023 myönnetyt poikkeamisluvat Asikkalassa.*

**Lainvoiman saaneiden kaavojen lukumäärä v. 2013-2022**



*Vuosina 2013-2022 lainvoiman saaneet ranta-asema-, osayleis- ja asemakaavat Asikkalassa, kpl.*

## Kasvatus- ja opetuspalvelut

### TAVOITTEET VUODELLE 2024:

#### **Valtuuston päätöksen mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen varhaiskasvatuksessa ja opetuspalveluissa**

Varhaiskasvatusta, esi-, perus- ja lukio-opetusta ohjaa lainsäädäntö. Viimeisten vuosien aikana palvelualueen kustannuksia ovat nostaneet

- varhaiskasvatuksen tuloajan laskeminen
- uusi opetussuunnitelma; yksi lisätunti 1. vuosiluokalle
- sähköinen oppimateriaali (oppilaskohtainen) ja sen myötä oppilaskohtaiset tietokoneet
- tehostetun ja erityisen tuen lasten ja oppilaiden tukeminen
- lukion maksuttomuus

Henkilöstöresurssien riittävyys sekä näiden järkevä kohdentaminen. Hyödynnetään henkilöstöresursseja sisäisen liikkuvuuden kautta yksiköiden välillä. Sijaisten käytön väheneminen.

#### **Laadukkaan varhaiskasvatuksen, esi- ja perus-opetuksen ja lukiokoulutuksen järjestäminen**

Lapsen ja oppilaiden tuentarpeita havainnoidaan ja heille mahdollistetaan tarvittava tuki. Osallisuutta lisätään.

Koulupäivän rakenne

- oppimaan jaksaminen
- toiminnallisuus

#### **Turvallinen ja monipuolinen kasvatusympäristö**

Asikkala tarjoaa turvalliset, nykyaikaiset ja monipuoliset oppimisympäristöt, jotka innostavat leikkimiseen, liikuntaan ja oppimiseen. Toimintakulttuuria rakennetaan kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Tähän pyritään

- päiväkotien ja koulujen piha-aluiden suunnittelulla ja toteutuksella suunnitelmallisesti
- oppimisympäristöjen turvallisuutta parantamalla
- ympäristökasvatussuunnitelmaa tukevilla toimenpiteillä
- liikkunnallisuuden ja toiminnallisuuden toteuttamisella

Toteutus ja mittari: Investointisuunnitelma



**Kasvatus- ja opetuspalvelut - sitova nettomääräraha**

TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
-14.650.000	-16.465.000	<b>-16.076.000</b>	<b>-15.863.000</b>	<b>-15.805.000</b>

Valtuusto myönsi kasvatus- ja opetuspalveluille 650.000 euron suuruisen lisämäärärahan vuoden 2023 talousarvioon lokakuun kokouksessaan, koska alkuperäinen talousarvo tulisi muutoin ylittymään. Alkuperäinen talousarviomääräraha oli -15.815.000 euroa.

Merkittävimmät muutokset vuodelle 2024 ovat työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset (240.000 euroa), päivähoitomaksujen määrän lasku (230.000 euroa), kotikuntakorvaustulojen lasku (250.000 euroa), Vääksyn yhteiskoulun sisäisen vuokran kasvu (pääomavuokra nousee 200.000 euroa) sekä Vesivehmaan koulun sisäisen vuokran nousu (100.000 euroa lisätilan myötä). Sähköenergian kustannus oli vuodelle 2023 arvioitu liian suureksi ja kustannusarvion lasku vuodelle 2024 pienentää sisäisiä tilavuokria noin 670.000 eurolla.

Valtuuston lokakuun 2023 kokouksessaan tekemän päätöksen perusteella palvelualueen toimintaa tulee tehostaa. Tehostamistoimenpiteiden vaikutus on pienentänyt talousarviomäärärahaa vuodelle 2024 noin 300.000 euroa, vuodelle 2025 noin 650.000 euroa ja vuodelle 2025 noin 350.000 euroa.

Taloussuunnitelmavuosille 2025 ja 2026 on inflaation ja palkankorotusten arvioitu nostavan kustannuksia noin 300.000 euroa vuodessa ja vuodelle 2025 kotikuntakorvaustulojen määrä tulee laskemaan noin 200.000 euroa.

**Opetuspalveluiden hallinto- ja tukipalvelut**

Tämän yksikön määrärahoihin sisältyvät koulutuspalveluiden hallinto, vapaa sivistystyö, joukkoliikenne, Asikkalan Musiikkiopisto ja kotikuntakorvaukset.

Koulutuspalveluiden hallinnossa työskentelee sivistysjohtaja ja talouspäällikkö. Määrärahoihin kirjataan myös seudullinen yhteistyö. Vapaa sivistystyö

sisältää Wellamo-opiston kuluja Asikkalan kurssien osalta. Joukkoliikenteen kustannuksia ovat Lahden Seudun liikenteen (LSL) järjestämä vuorotarjonta ja hallinto. Lisäksi joukkoliikennettä on Asikkalan alueen palveluliikenne. Asikkalan Musiikkiopiston avustus ja vuokratulot sisältyvät tähän tulosityksikköön. Valtiovarainministeriön osoittamat kotikuntakorvaukset kirjataan myös tähän tulosityksikköön.

**Opetuspalveluiden hallinto- ja tukipalvelut**

TP2022	TA2023	TA2024
-95.000	150.000	<b>-50.000</b>

**Merkittävimmät kuluerät ovat:**

Joukkoliikenne	300.000
Henkilöstökulut	190.000
Kotikuntakorvausmenot	150.000

**Merkittävimmät tuloerät ovat:**

Kotikuntakorvaustulot	680.000
-----------------------	---------

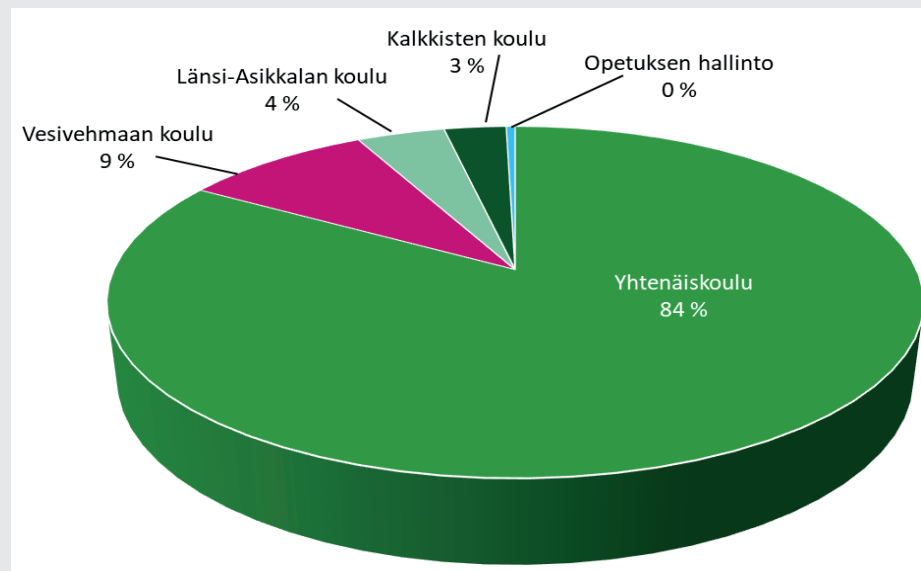
**Oppilasmäärät ja kustannukset Asikkalan kouluissa (eur / oppilas)**

Koulu	TP 2022 €/opp	TA 2023 €/opp	TA 2024 €/opp
Anianpelto	8865	10727	11726
Aurinkovuori	11036	12185	12424
Kalkkinen	16898	20230	29527
Länsi-Asikkala	12319	16303	16633
Vesivehmaa	9482	11710	11076
Yläkoulu	10865	12765	13832
Lukio	7578	9718	10143
Koko kunta	10072	11985	12601

Koulu	TP 2022 opp.lkm	TA 2023 opp.lkm	TA 2024 opp.lkm
Anianpelto	104	97	94
Aurinkovuori	248	238	233
Kalkkinen	18	18	12
Länsi-Asikkala	36	30	29
Vesivehmaa	87	84	89
Yläkoulu	331	318	298
Lukio	212	189	174
Koko kunta	1036	974	929

Taulukoissa on koulujen oppilasmäärät ja kustannukset €/opp.

Anianpellon ja Aurinkovuoren kouluilla sekä yläkoulussa on pienryhmiä.

**Opetuspalveluiden määrärahojen jakautuminen tulosyksiköittäin**

## Yhtenäiskoulu

Yhtenäiskouluun sisältyvät yläkoulu, lukio, Aurinkovuoren koulu ja iltapäivätoiminta, Anianpellon koulu ja iltapäivätoiminta. Yhtenäiskoulussa on vuoden 2024 alussa 15 luokanopettajaa, 36 aineenopettajaa, 2 oppilaanohjaajaa, 4 erityisopettajaa, 13 erityisluokanopettajaa, 30 koulunkäynninohjaajaa, kaksi rehtoria, kaksi koulusihteeriä. Koulunkäynninohjaajista neljä työskentelee myös iltapäivätoiminnassa.

### Yhtenäiskoulu

TP2022	TA2023	TA2024
-8.668.000	-9.658.000	<b>-9.689.000</b>

*Valtuuston ohjauksen perusteella aloitetaan valmistelu Anianpellon koulun toiminnan siirtämiseksi Aurinkovuoren koululle vuoden 2024 aikana, mikä on pienentänyt talousarviomäärärahaa vuodelle 2024 noin 120.000 eurolla.*

#### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Henkilöstökulut	6.200.000
Tilavuokrat	1.740.000
Kouluruokailu	810.000
Tietotekniikkapalvelut ja -laitteet	550.000
Oppilaskuljetukset	380.000
Oppikirjat	140.000

## Kalkkisten koulu

Kalkkisten koululla työskentelee kaksi luokanopettajaa ja kaksi koulunkäynninohjaajaa. Toinen koulunkäynninohjaaja työskentelee 50 % Kalkkisten ryhmiksessä.

### Kalkkisten koulu

TP2022	TA2023	TA2024
-293.000	-353.000	<b>-210.000</b>

*Valtuuston ohjauksen perusteella aloitetaan valmistelu Kalkkisten koulun toiminnan siirtämiseksi kunnan muihin yksiköihin vuoden 2024 aikana, mikä on pienentänyt talousarviomäärärahaa vuodelle 2024 noin 135.000 eurolla.*

**Länsi-Asikkalan koulu ja iltapäivätoiminta**

Länsi-Asikkalan koululla työskentelee kolme luokanopettajaa ja kaksi koulunkäynninohjaajaa, joista toinen työskentelee myös iltapäivätoiminnassa. Valtuuston ohjauksen

perusteella aloitetaan valmistelu Länsi-Asikkalan koulun toiminnan siirtämiseksi kunnan muihin yksiköihin vuoden 2025 aikana.

**Länsi-Asikkalan koulu ja iltapäivätoiminta**

TP2022	TA2023	TA2024
-408.000	-466.000	<b>-488.000</b>

**Merkittävimmät kuluerät ovat:**

Henkilöstökulut	297.000
Tilavuokrat	95.000

**Vesivehmaan koulu**

Vesivehmaan koululla työskentelee viisi luokanopettajaa ja kolme koulunkäynninohjaajaa ja kaksi iltapäivätoiminnan ohjaajaa. Vesivehmaan, Kalkkisten ja Länsi-Asikkalan kouluilla on yhteinen erityisopettaja.

**Vesivehmaan koulu**

TP2022	TA2023	TA2024
-854.000	-1.017.000	<b>-1.047.000</b>

**Merkittävimmät kuluerät ovat:**

Henkilöstökulut	536.000
Tilavuokrat	272.000
Koulu- ja ip-ruokailu	97.000

### Varhaiskasvatuspalveluiden hallinto- ja tukipalvelut

Varhaiskasvatuksen hallinnossa työskentelee varhaiskasvatuspäällikkö ja palvelusihteeri. Tulosyksikköön sisältyy myös varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Lisäksi Kelan kautta maksettavat lastenhoidon tuet sisältyvät yksikön määrärahaan.

### Varhaiskasvatuspalveluiden hallinto- ja tukipalvelut

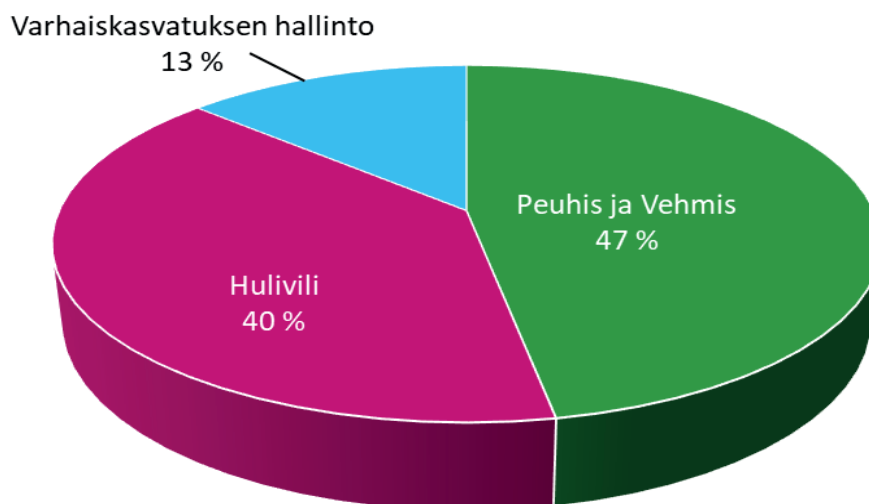
TP2022	TA2023	TA2024
-570.000	-625.000	<b>-596.000</b>

Valtuuston ohjauksen perusteella aloitetaan suunnittelu yksityisen hoidon kuntalisän määrän laskemiseksi vuodesta 2024 alkaen, mikä on pienentänyt talousarviomäärärahaa vuodelle 2024 noin 20.000 eurolla.

#### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Lastenhoidon tuet (Kelan kautta maksettavat)	360.000
Henkilöstökulut	199.000

### Varhaiskasvatuksen määrärahojen jakautuminen tulosyksiköittäin



Vuosi		Lasten määrä	€/lapsi	
2021	Päiväkodit	268	12457	
	Perhepäivähoito (Esiopetus päiväkodeissa)	14	19040	sis. Kalkkinen ryhmis
2022	Päiväkodit	250	15268	
	Perhepäivähoito (Esiopetus päiväkodeissa)	16	18219	sis. Kalkkinen ryhmis
2023	Päiväkodit	235	16937	
	Perhepäivähoito (Esiopetus päiväkodeissa)	14	15521	sis. Kalkkinen ryhmis
2024	Päiväkodit	234	16790	
	Perhepäivähoito (Esiopetus päiväkodeissa)	13	16007	sis. Kalkkinen ryhmis

Taulukossa esitetty vuosittaiset lapsimäärät ja kustannukset euroa/ lapsi.

## Päiväkoti Hulivi

Tämä yksikkö sisältää Päiväkoti Hulivilin, perhepäivähoidon, Kalkkisten ryhmäperhepäivähoitoyksikön ja avoimen varhaiskasvatuksen. Päiväkoti Hulivilissä työskentelee päiväkodin johtaja, 8 varhaiskasvatuksen opettajaa ja 18 lastenhoitajaa/avustajaa. Kunnassa on kaksi

perhepäivähoitajaa. Kalkkisten ryhmäperhepäivähoitoyksikössä työskentelee kaksi lastenhoitajaa, joista toinen työskentelee myös Kalkkisten koululla. Avoimessa varhaiskasvatuksessa työskentelee yksi opettaja ja yksi lastenhoitaja.

## Päiväkoti Hulivili

TP2022	TA2023	TA2024
-1.989.000	-1.714.000	<b>-1.800.000</b>

Valtuuston ohjauksen perusteella aloitetaan valmistelu Kalkkisten ryhmäperhepäivähoitoyksikön toiminnan siirtämiseksi kunnan muihin yksiköihin vuoden 2024 aikana mikä on pienentänyt talousarviomäärärahaa vuodelle 2024 noin 30.000 euroa.

### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Henkilöstökulut	1.410.000
Tilavuokrat	240.000
Lasten ruokailu	156.000



**Päiväkodit Peuhis ja Vehmis**

Päiväkodeilla on yhteinen johtaja. Päiväkoti Vehmiksessä työskentelee viisi varhaiskasvatuksen opettajaa ja 14 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Päiväkoti Peuhiksessa työskentelee neljä varhaiskasvatuksen opettajaa

ja 10 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Vääksyn esiopetuksessa työskentelee viisi varhaiskasvatuksen opettajaa ja neljä varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

**Päiväkodit Peuhis ja Vehmis**

TP2022	TA2023	TA2024
-1.771.000	-2.129.000	<b>-2.181.000</b>

**Merkittävimmät kuluerät ovat:**

Henkilöstökulut	1.606.000
Tilavuokrat	310.000
Lasten ruokailu	260.000

## Hyvinvointipalvelut

### TAVOITTEET VUODELLE 2024:

#### Nuorisopalvelut

- Laadukkaan, kasvatuksellisen ja monipuolisen toiminnan jatkuva kehittäminen

#### Hyvinvointi ja ikääntyneiden palvelut

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteena on asukkaiden toimintakyvyn, terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen, sairauksien ennaltaehkäisy sekä osallisuuden vahvistaminen.

#### Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

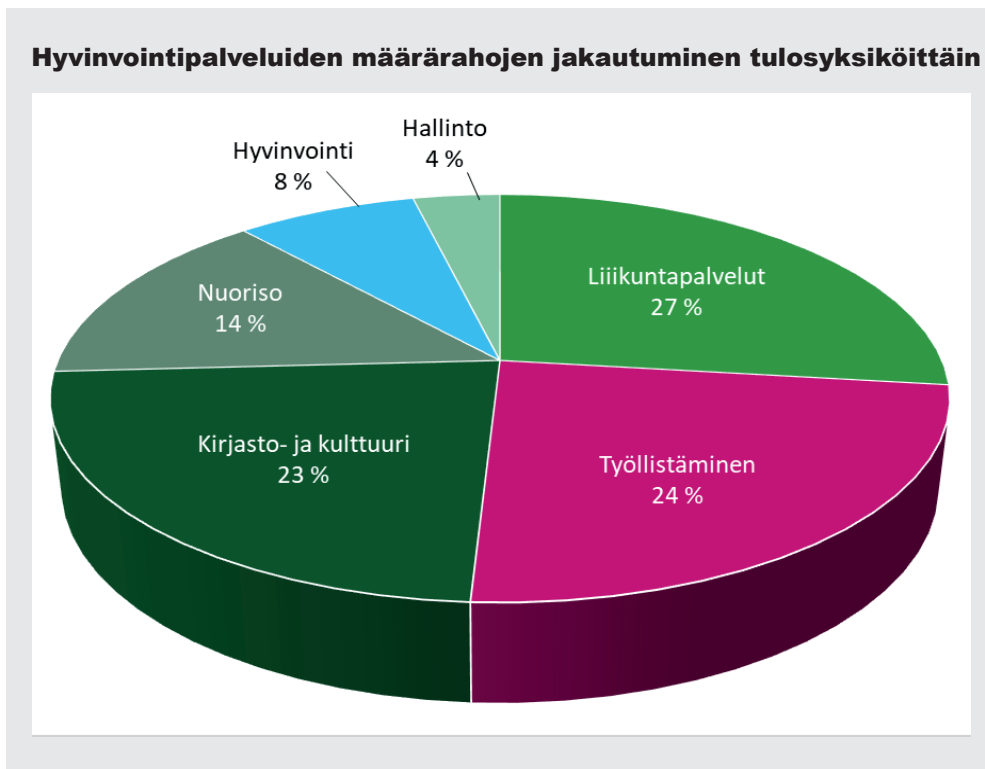
- Aktiivisen kansalaisuuden ja kuntalaisten osallisuuden tukeminen uusien keinoin

#### Liikunta ja terveyden edistämisen palvelut

- Liikunnallisen elämäntavan tukeminen kaikissa ikäryhmissä ja liikuntapaikkojen hoidon sujuva siirto teknisiltä palveluilta hyvinvointipalveluille.

#### Työllisyyspalvelut

- Valmistautuminen te24-uudistukseen, työttömyyden määrän väheneminen, sote-yhteistyön kehittäminen sekä yritys- ja työnantajayhteistyön kehittäminen.



### Hyvinvointipalvelut - sitova nettomääräraha

TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
-2.553.000	-2.705.000	<b>-2.748.000</b>	<b>-3.765.000</b>	<b>-3.785.000</b>

*Merkittävimmät muutokset vuodelle 2024 ovat liikunta-alueiden hoidon ja määrärahan siirtymisen teknisiltä palveluilta hyvinvointipalveluille (noin 180.000 euroa) sekä sähköenergian kustannusarvion lasku, joka pienentää palvelualueen tilavuokria noin 120.000 eurolla.*

*TE24 –uudistus vaikuttaa vuoden 2025 alusta merkittävästi hyvinvointipalveluiden toimintaan, sillä työllisyyden hoito siirtyy valtiolta kuntien vastuulle ja kuntien rahoitusosuus työmarkkinatuesta kasvaa merkittävästi. Hyvinvointipalveluiden menot kasvavat vuoden 2025 alusta noin miljoonalla eurolla. Valtio korvaa muutoksesta aiheutuneet kustannukset kunnille uudistuksen alkuvaiheessa täysimääräisesti valtionosuuksien kautta.*

## Hyvinvointipalveluiden hallinto- ja tukipalvelut

Yksikössä työskentelee hyvinvointijohtaja, talouspäällikkö (yhteinen kasvatus- ja opetuspalveluiden kanssa) ja palvelusihteeri (yhteinen henkilöstöpalveluiden kanssa).

### Hyvinvointipalveluiden hallinto- ja tukipalvelut

TP2022	TA2023	TA2024
-70.000	-100.000	<b>-102.000</b>

#### Merkittävä kuluerä on:

Henkilöstökulut

90.000

## Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut tuottaa vapaa-ajan palveluita lapsille ja nuorille. Nuorisopalvelut järjestävät toimintaa; kerhoja, tapahtumia, retkiä ja leirejä iltapäivisin, viikonloppuisin ja koulujen loma-aikoina. Nuorisotila on nuorten oma vapaa-ajan tila, jossa on tarjolla erilaisia aktiviteetteja. Koulunuorisotyötä tehdään kaikissa Asikkalan kouluissa. Nuorisovaltuusto on kunnan virallinen nuoria edustava päätöksentekuelin. Etsivä nuorisotyön tehtävänä on

tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja tuen piiriin, joilla edistetään hänen osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaa. Nuorten työpajalla on avointa toimintaa ja kuntouttavaa työtoimintaa.

Nuorisopalvelussa työskentelee nuorisovastaava, työpajan esimies, talovastaava ja kaksi nuoriso-ohjaajaa.

### Nuorisopalvelut

TP2022	TA2023	TA2024
-340.000	-360.000	<b>-395.000</b>

#### Merkittävin kuluerä on:

Henkilöstökulut

315.000

## Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjasto tarjoaa tiloja, tietoa ja elämyksiä. Kirjastossa voi työskennellä, opiskella, lukea lehtiä, pelata pelejä, käyttää tietokoneita, osallistua harrastuksiin ja tapahtumiin. Laajasta kokoelmasta voi lainata aineistoja kirjoista

kiikareihin. Kulttuuripalvelut järjestää erilaisia tapahtumia ja näyttelyitä ympäri vuoden. Kirjastossa työskentelee kirjastonjohtaja ja neljä kirjastovirkailijaa. Kulttuuripalveluissa työskentelee kulttuurituottaja.

### Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

TP2022	TA2023	TA2024
-570.000	-630.000	<b>-639.000</b>

#### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Henkilöstökulut	320.000
Toimitilakustannukset	160.000

	Toimintakulut €/ as.	Fyysiset käynnit kpl/ as.	Lainat kpl/ as.
Asikkala 2020	49,8	4,4	11
Asikkala 2021	52,9	4,3	12,2
Asikkala 2022	51,2	4,6	12,7
Päijät-Häme 2020	52,7	5,6	13
Päijät-Häme 2021	52,1	5,2	14,1
Päijät-Häme 2022	53,7	6,7	14,1
Koko maa 2020	57,5	6,4	12,8
Koko maa 2021	60	5,8	13,8

*Taulukossa on esitetty Asikkalan kirjaston vuoden 2020, 2021 ja 2022 toimintakulut €/asukas, fyysiset käynnit kpl /asukas ja lainat kpl/asukas sekä vastaavat luvut Päijät-Hämeessä ja koko maassa.*

## Liikunta- ja terveyden edistämisen palvelut

Suomen liikkuvimmassa kunnassa on mm. eri toimijoiden kanssa. Liikuntapalveluissa asukkailleen maksuton kuntosali, maksut- työskentelee liikuntavastaava ja kaksi liikun- tomat salivuorot, maksuton mahdollisuus nanohjaajaa sekä liikuntapaikkojen hoitaja. Liikuntapaikkojen hoito on siirretty teknisistä ryhmien tarjonta kaikenikäisille yhteistyössä palveluista hyvinvointipalveluihin.

### Liikunta- ja terveyden edistämisen palvelut

TP2022	TA2023	TA2024
-680.000	-907.000	<b>-740.000</b>

*Kustannukset laskevat sisäisen tilavuokran laskun myötä, sillä vuoden 2023 tilavuokriin sisältyi ennakoitu merkittävä sähköenergian hinnan nousu, joka toteutui merkittävästi ennakoitua pienempänä.*

#### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Toimitilakustannukset (liikuntahalli)	340.000
Henkilöstökustannukset	270.000

## Hyvinvointi- ja ikääntyneiden palvelut

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ta- tavoitteena on laaja-alainen hyvinvoinnin ja voitteena on asukkaiden toimintakyvyn, terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen, sairauksien ennaltaehkäisy sekä osallisuuden vahvistaminen. Senioritoiminnan painopis- teenä on ikääntymisen monimuotoisuus ja terveyden edistäminen. Perhekeskus Ilo tarjoaa tukea perheiden arkeen ja hyvinvointiin. Yksikössä työskentelee hyvinvointikoordi- naattori ja senioriohjaaja.

### Hyvinvointi- ja ikääntyneiden palvelut

TP2022	TA2023	TA2024
-210.000	-206.000	<b>-213.000</b>

#### Merkittävin kuluerä ova:

Henkilöstökulut	125.000
-----------------	---------

## Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluiden tavoitteena on parantaa alueen työllisyystilannetta yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Työllisyyspalvelut antavat ohjausta ja valmennusta asikkalalaisille

työnhakijoille sekä tukee työnantajia sopivan työntekijän löytämisessä yrityksen tarpeisiin. Työllisyyspalveluissa työskentelee työllisyysvastaava ja kaksi omavalmentajaa.

### Työllisyyspalvelut

TP2022	TA2023	TA2024
-760.000	-720.000	<b>-658.000</b>

#### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Työmarkkinatuen kuntaosuus	400.000
Oman henkilöstön henkilöstökulut	150.000

## Tekniset palvelut

### TAVOITTEET VUODELLE 2024:

#### Digitaalisuuden lisääminen

- Tekniset palvelut kehittävät lupien myöntämisyjärjestelmää, rakennusvalvonnan lupapistekauppaan liittymistä, venepaikkojen varauksien siirtämistä sähköiseen järjestelmään.

#### Työolosuhteiden parantaminen

- Teknisten palveluiden hallinnossa työpisteiden työrauha turvataan rakennemuutoksin.

#### Uuden rakentamislain 751/2023 voimaan saattaminen

- Muutoksiin valmistautuminen vaatii rakennusvalvonnan viranhaltijoiden osallistumista mm. valtakunnallisiin koulutuksiin ja työpajoihin sekä uuden rakennusjärjestyksen laatimisen.

#### Ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen

- Ympäristönsuojelumääräykset päivitetään nykysäätelyn mukaiseksi samaan aikaan kunnan rakennusjärjestyksen päivittämisen kanssa.

### Tekniset palvelut - sitova nettomääräraha

TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
-1.160.000	-1.388.000	<b>-1.625.000</b>	<b>-991.000</b>	<b>-1.014.000</b>

Merkittävimmät muutokset vuodelle 2024 ovat kertaluontoiset purkukustannukset (yhteensä 600.000 euroa) VYK:n A-osan, Veistolan, vanhan varikon ja Anianpellon koulun osalta. Työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset yhdessä yleisen kustannustason nousun ja ympäristöterveydenhuollon maksuosuuden kasvun kanssa kasvattavat kustannuksia noin 400.000 euron verran. Vuoden 2023 talousarvioon ennakoitu sähköenergian hinnan nousu ei ole toteutunut, minkä vuoksi määrärahaa tältä osin pienennetään noin miljoonalla eurolla.

Valtuuston ohjauksen perusteella palvelualueen toimintaa tulee tehostaa aloittamalla suunnittelu tukipalveluiden mitoitusten muuttamiseksi. Vuoden 2024 talousarvioon toimenpiteiden vaikutus on noin 30.000 euroa. Lisäksi kasvatus- ja opetuspalveluiden toimintaan suunnitellut muutokset ovat pienentäneet teknisten palveluiden vuoden 2024 talousarvion menoja noin 130.000 euroa ja sisäisiä vuokratuloja arviolta 145.000 euroa.

Palvelualueen määräraha taloussuunnitelmavuodelle 2025 on selvästi vuoden 2024 talousarviomäärärahaa pienempi, sillä vuoden 2024 talousarvioon sisältyy kertaluontoinen määräraha usean rakennuksen purkukustannuksiin.



## Tekninen hallinto

Tähän yksikköön sisältyvät hallinto, tekninen suunnittelu, mittaustoimi, varikko sekä laskutettavat työt. Laskutettaviin töihin budjetoidaan kuluksi sekä tuotoiksi Aurinkovuoren Vesi Oy:lle palvelusopimuksella tarjottavat hallinto- sekä vesihuollon kunnossa- ja ylläpitopalvelut.

Yksikössä työskentelevät tekninen johtaja, talouspäällikkö, paikkatietoasiantuntija, kaksi palvelusihteeriä, kuorma-autonkuljettaja, mitaaja, vesihuoltoinsinööri, vesilaitoksen hoitaja, puhdistamon hoitaja, vesilaitostyöntekijä sekä puhdistamotyöntekijä.

### Tekninen hallinto

TP2022	TA2023	TA2024
-274.000	-358.000	<b>-393.000</b>

#### Merkittävin kuluerä on:

Henkilöstökulut 640.000

#### Merkittävin tuloerä on:

Aurinkovuoren Vesi Oy:lle tuotetut palvelut 444.000

## Palvelutuotantokiinteistöt

Tähän yksikköön sisältyvät kunnan palvelutuotannon (ml. sote) käytössä olevat kiinteistöt sekä maa-alueiden hallinto,

maatilat, metsätilat, sorakuopat ja vuokratontit. Työyksikössä työskentelee talonrakennusmestari ja rakennusammattimies.

### Palvelutuotantokiinteistöt

TP2022	TA2023	TA2024
1.509.000	1.000.000	<b>1.970.000</b>

*Vuonna 2024 yksinkertaistetaan talousprosesseja ja vähennetään sisäisiä veloituksia. Talousarvioluonnoksessa on jo poistettu teknisten palveluiden sisäinen siivouksen ja kiinteistönhoidon veloitus, millä on noin miljoonan euron suuruinen vaikutus tämän yksikön toimintakatteeseen.*

#### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Rakennusten ylläpito ja korjaus 1.300.000  
Lämmitys ja sähkö 1.000.000  
Koneiden ja laitteiden kunnossapito 190.000  
Henkilöstökulut 110.000

## Muut kiinteistöt

Yksikköön sisältyvät: Kalmarin huvila, Sakari-  
la, leirikeskus, Päijännetalo, Tammenlehvätä-  
lo, Kulmala, Jokiranta, Pohjola, Kustaantalon

ja Terveystien toimistohotellit, Markkinakulma,  
Ehtookodon rakennukset, Vesivehmaan len-  
tokentän muut tilat sekä muut rakennukset.

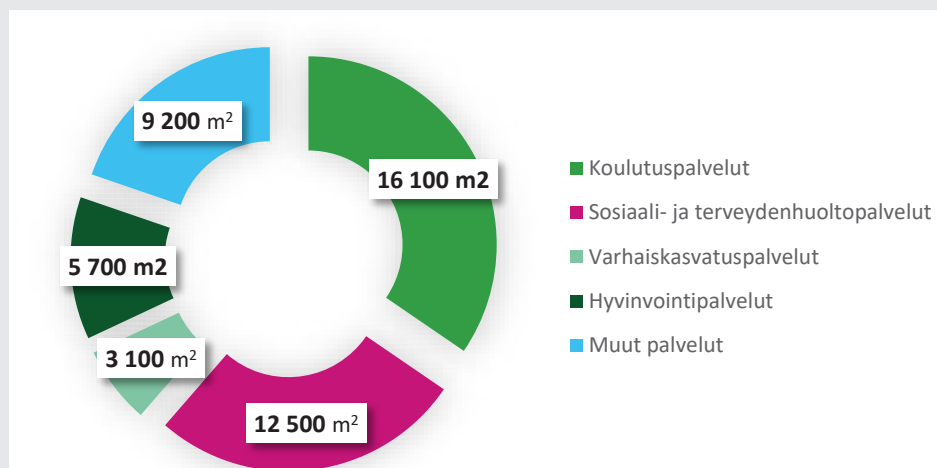
### Muut kiinteistöt

TP2022	TA2023	TA2024
-13.000	-60.000	<b>-23.000</b>

### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Energiakustannukset	200.000
Rakennusten ja alueiden rakentamiskustannukset	80.000

### Tilojen neliöjako toimijoittain



## Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu vastaa kunnan vas-  
tuulla olevista lakisääteisistä kunnan  
ympäristönsuojelun viranomaistehtävien

hallinnosta ja hoidosta. Työyksikössä  
työskentelee ympäristönsuojelusihtee-  
ri ja ympäristönsuojelutarkastaja.

### Ympäristönsuojelu

TP2022	TA2023	TA2024
-128.000	-184.000	<b>-173.000</b>

### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Henkilöstökulut	120.000
-----------------	---------

## Liikenneväylät ja yleiset alueet

Palveluyksikkö sisältää seuraavat toiminnot: työskentelee maanrakennusmestari sekä liikennealueet, puistot, satamat, uimarannat, muut alueet ja jätehuolto. Työyksikössä Hollolan kunnan kanssa jaettu hortonomi.

### Liikenneväylät ja yleiset alueet

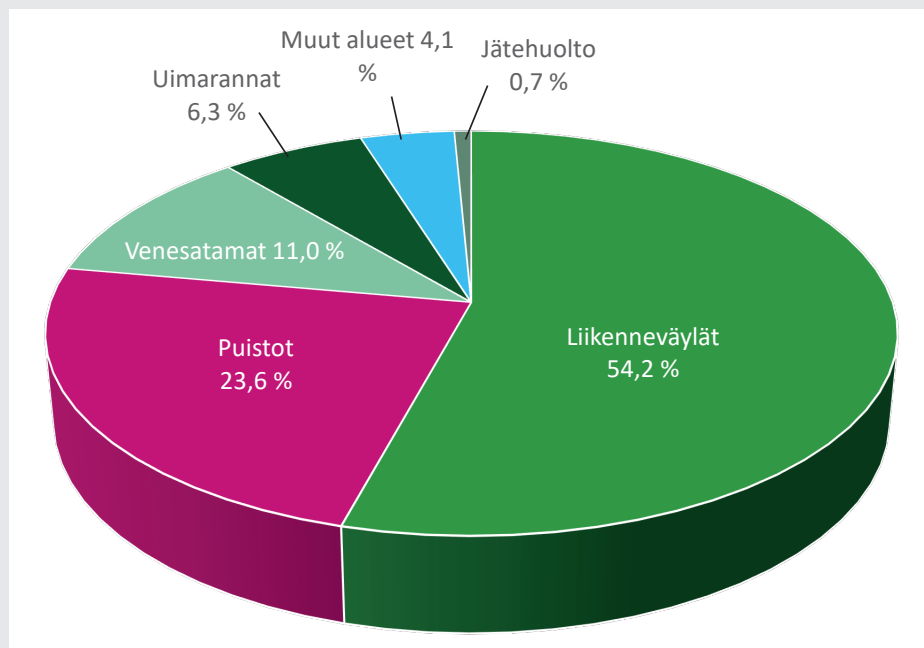
TP2022	TA2023	TA2024
-756.000	-1.017.000	<b>-1.245.000</b>

Kustannuksia kasvattaa liikenne- ja muiden alueiden hoidon kustannustason nousu.

#### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Urakkasopimusten muk. maksut mm. alueurakka	900.000
Alueiden kunnossapito	200.000
Henkilöstökulut	110.000
Sähkö	150.000

### Liikenneväylien ja yleisten alueiden kustannusten jakautuminen



## Tukipalvelut

Tukipalvelut tuottaa ruoka-, siivous- ja kiinteistöhoitopalvelut. Yksikössä työskentelee tukipalvelupäällikkö, siivoustyönjohtaja, kiinteistötyönjohtaja, kiinteistöhoitaja,

ruokapalveluesihenkilöitä, kokkeja, ruokapalvelutyöntekijöitä ja siivoojia - yhteensä 50 henkilöä.

### Tukipalvelut

TP2022	TA2023	TA2024
-158.000	0	<b>-1.195.000</b>

*Vuonna 2024 yksinkertaistetaan talousprosesseja ja vähennetään sisäisiä veloituksia. Vuoden 2024 talousarviosta on tämän johdosta poistettu teknisten palveluiden sisäinen siivouksen ja kiinteistöhoiton veloitus, millä on noin miljoonan euron suuruinen vaikutus tämän yksikön toimintakatteeseen.*

*Kustannuksia kasvattavat työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset sekä elintarvikkeiden hintojen nousu. Kustannuksia pienentävät talouden tasapainotustoimenpiteiden vaikutukset sekä uuden Vääksyn yhteiskoulun kiinteistöhoiton tuottaminen YIT:n toimesta. Tukipalveluiden menojen määrä vuoden 2024 talousarviossa pysyy vuoden 2023 tasolla, ollen noin 1,5 miljoonaa euroa.*

#### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Henkilöstökulut	2.046.000
Elintarvikkeet	550.000

#### Merkittävimmät tuloerät ovat:

Sisäiset ateriamaksut	1.200.000
Ulkoiset sosiaali- ja terveystalouden ateriamaksut	600.000

## Ympäristöterveydenhuolto

Lakisääteiset ympäristöterveydenhuollon palvelut tuotetaan Hollolan kunnan organisaatiossa toimivan yhteistoiminta-alueen, Päijät-Hämeen ympäristöterveyden toimesta.

Tämän yksikön määrärahaan sisältyy myös löytöeläinten talteenotto.

### Ympäristöterveydenhuolto

TP2022	TA2023	TA2024
-247.283	-235.000	<b>-280.000</b>

#### Merkittävin kuluerä on:

Maksuosuus Päijät-Hämeen ympäristöterveydelle (Hollolan kunta)	275.000
--	---------

## Rakennusvalvonta

Rakennusvalvontaviranomainen valvoo kaavojen ja kaavamääräysten noudattamista, huolehtii rakentamista ja muita toimenpiteitä

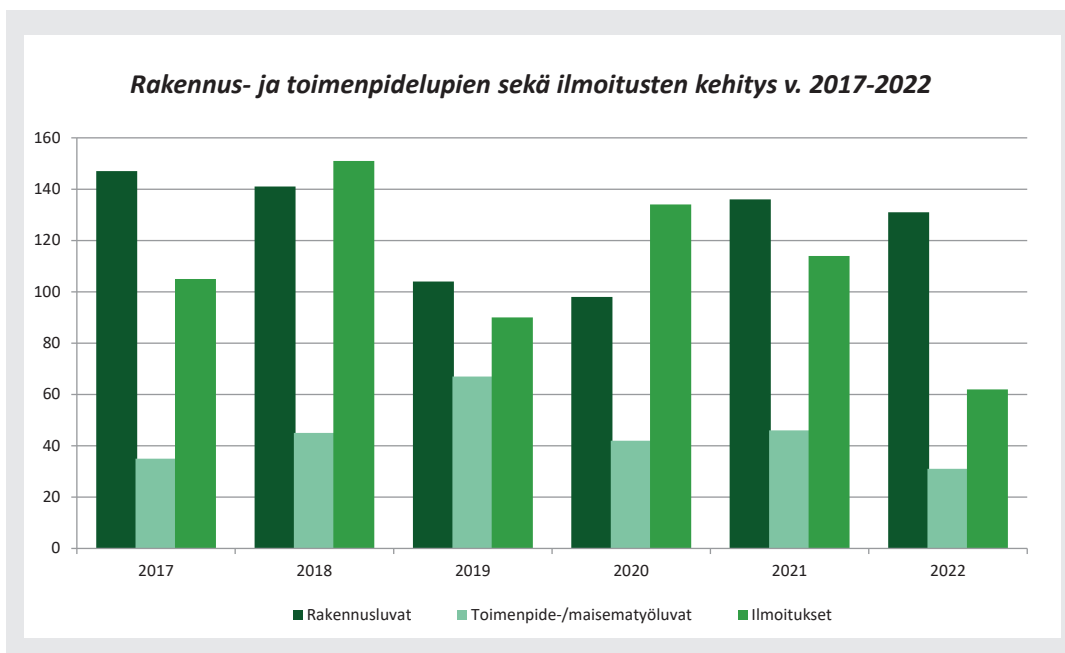
koskevien lupien käsittelemisestä. Yksikössä työskentelee rakennustarkastaja, lupatarkastaja ja palvelusihteeri.

### Rakennusvalvonta

TP2022	TA2023	TA2024
-103.000	-153.000	<b>-154.000</b>

#### Merkittävimmät kuluerät ovat:

Henkilöstökulut	180.000
Tietotekniset palvelut	95.000



## Yksityistietoimi

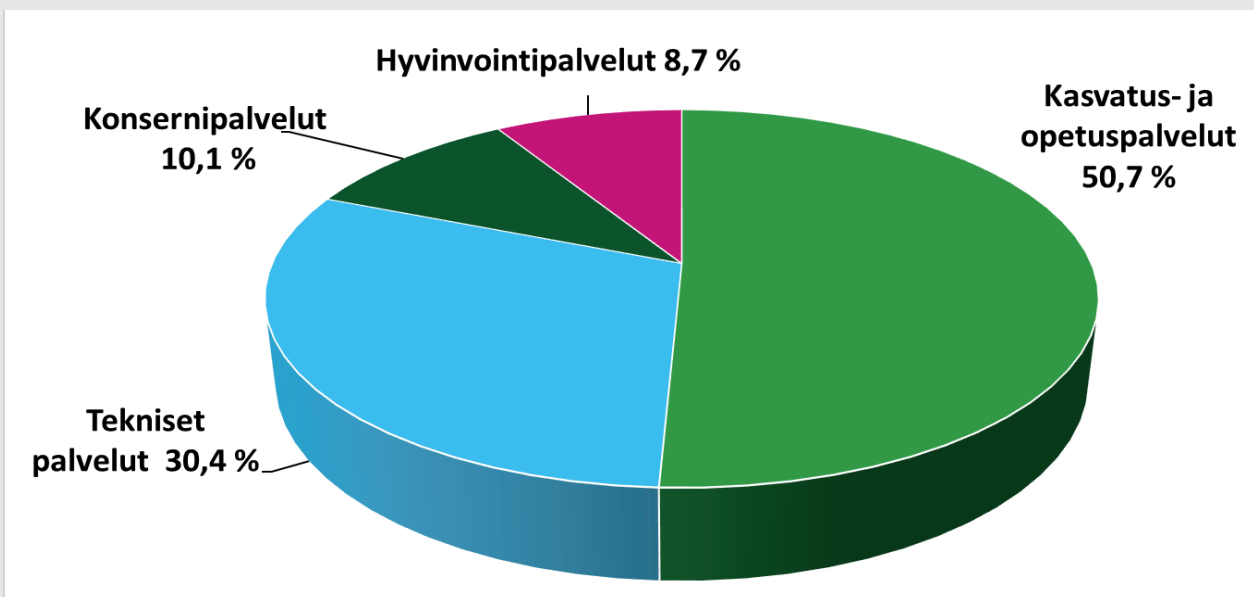
Yksityistietoimen myöntämällä yksityistieavustuksilla avustetaan yksityisten teiden tekemistä, kunnossapito ja ylläpitoa sekä

osaltaan turvaa kulkuyhteydet kiinteistöille, jotka eivät sijaitse maantie- tai katuverkolla.

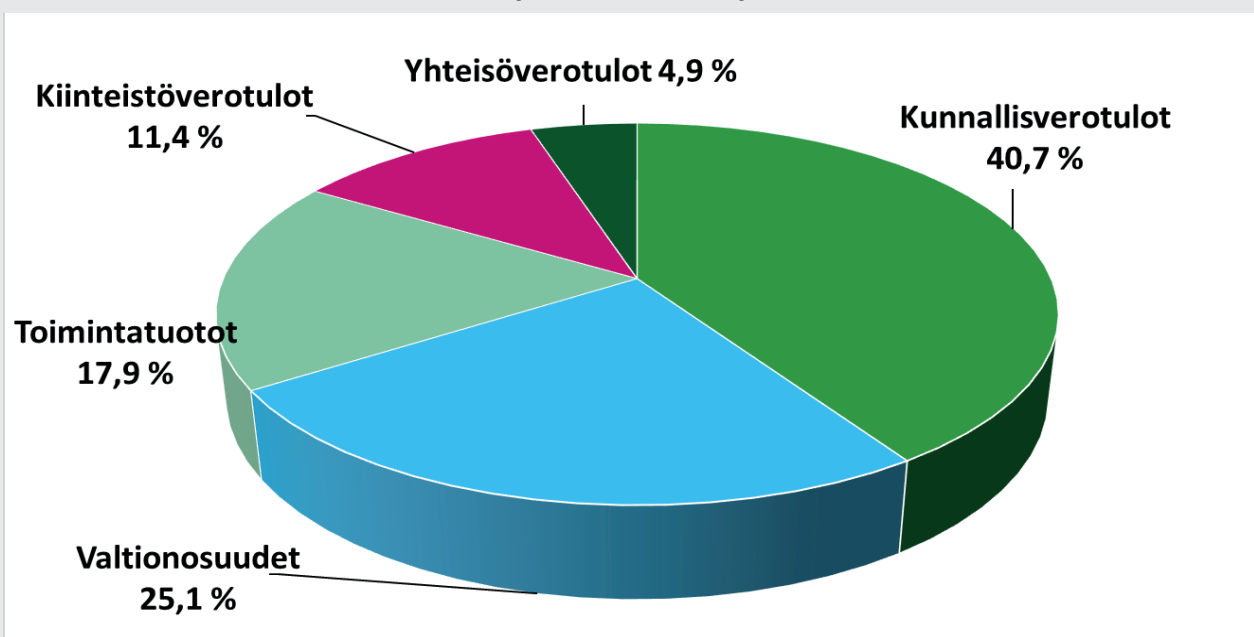
### Yksityistietoimi

TP2022	TA2023	TA2024
-115.611	-130.000	<b>-130.000</b>

**Asikkalan kunnan menojakauma palvelualueittain  
(ulkoiset ja sisäiset menoerät)**



**Asikkalan kunnan tulojakauma  
(ulkoiset tulot)**



# Tuloslaskelmaosa

## Investointiosa

## Rahoitusosa

# Tuloslaskelmaosa

Vuoden 2022 luvuissa ovat mukana sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaavat valtionosuudet sekä verotulot. Vuoden 2023 luvuissa on mukana valtuuston myöntämä 650.000 euron lisämääräraha kasvatus- ja opetuspalveluille.

Myyntituottojen laskua vuodelle 2024 selittää sisäisten veloitusveloitusten yksinkertaistaminen. Teknisten palveluiden sisällä aiemmin tehty noin miljoonan euron sisäinen veloitus siivouspalveluista on näkynyt teknisissä palveluissa sekä myyntituottona että toimintakuluna ja nyt nämä molemmat erät on poistettu. Muiden toimintatuottojen laskua selittää sisäisiin vuokriin vuonna 2023 sisältynyt sähköenergian ennakoitu hinnan nousu, joka on toteutunut merkittävästi ennakoitua pienempänä. Tästä johtuen sisäisten vuokrien määrä vuodelle 2024 on laskenut, mikä näkyy muiden toimintatuottojen laskuna.

Työ- ja virkaehtosopimusten mukaisista palkan- korotuksista huolimatta henkilöstökulut laskevat vuodelle 2024 talouden tasapainotustoimenpiteiden ja aiempaa niukemman talousarvion johdosta. Toimintakulujen laskuun vaikuttaa vuodelle 2023 budjetoitu sähköenergian hinnan nousu, joka on toteutunut merkittävästi ennakoitua pienempänä ja tämä on otettu huomioon vuoden 2024 talousarviossa. Toimintakulujen laskuun vaikuttaa myös sisäisten vuokramenojen pieneneminen sähköenergian ennakoitun hinnan nousun jäätävä toteutumatta.

Verotulojen ja valtionosuuksien kehitystä on selitetty talousarvion perusteluosassa. Poistot kasvavat erityisesti Vääksyn yhteiskoulun valmistumisen myötä, sillä uuden koulun poistot ovat huomattavasti vanhaa suuremmat. Investointivarausten purkamisen aloitetaan Vääksyn yhteiskoulun valmistuttua ja se näkyy varausten muutoksena.

	TP 2022	TA2023	TA2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>			
MYYNITUOTOT	4 933 369	4 977 673	3 463 000
MAKSUTUOTOT	809 015	616 000	629 000
TUET JA AVUSTUKSET	1 083 735	592 000	506 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 558 243	6 593 100	5 956 000
<b>TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ</b>	<b>12 384 361</b>	<b>12 778 773</b>	<b>10 554 000</b>
<b>TOIMINTAKULUT</b>			
HENKILÖSTÖKULUT	-15 841 335	-16 777 334	-16 357 000
PALVELUJEN OSTOT	-41 159 944	-9 309 475	-9 058 000
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 511 730	-3 732 619	-2 934 000
AVUSTUKSET	-1 159 647	-1 114 700	-1 097 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 199 934	-5 345 040	-4 603 000
<b>TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ</b>	<b>-64 872 590</b>	<b>-36 279 168</b>	<b>-34 049 000</b>
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-52 488 229</b>	<b>-23 500 395</b>	<b>-23 495 000</b>
VEROTULOT	33 600 616	17 730 000	17 450 000
VALTIONOSUUDET	23 134 318	10 291 000	7 700 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	381 970	-200 000	-150 000
<b>VUOSIKATE</b>	<b>4 628 675</b>	<b>4 320 605</b>	<b>1 505 000</b>
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 306 238	-2 500 000	-2 700 000
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>2 322 436</b>	<b>1 820 605</b>	<b>-1 195 000</b>
VARAUSTEN MUUTOS	94 000	94 000	300 000
<b>TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ</b>	<b>2 416 718</b>	<b>1 914 605</b>	<b>-895 000</b>



# Investointiosa

Investointiosan vasempaan laitaan kunkin investointihankkeen kohdalle on merkitty onko kyse uusininvestoinnista ("u") vai korvausininvestoinnista ("k"). Oikeanpuoleisimmassa sarakkeessa puolestaan on tarpeen mukaan annettu lisätietoja tai erityisiä määräyksiä

investoinneista. Määräraha Asikkalatalot Oy:hyn tehtävään pääomasijoitukseen oli vuoden 2023 talousarviossa, mutta pääomasijoitus tehdään vasta vuoden 2024 puolella, joten määräraha on siirretty vuodelle 2024.

Investoinnit	2024 eur.	2025 tuh.eur.	2026 tuh.eur.	Vastuupalvelu-alue	Kuvaus
<b>Maanhankinta ja sijoitukset</b> menot	6 500 000	500	500		
u Pääomasijoitus Asikkalatalot Oy:hyn	6 000 000			Konsernipalvelut	
u Maanhankinta	500 000	500	500	Konsernipalvelut	Maanhankintamääräraha on varaus ja mahdolliset maanhankintaesitykset tuodaan erikseen kunnanhallituksen päätettäväksi.
<b>Irtain omaisuus</b> menot	3 275 000	300	300		
<b>Konsernipalvelut</b>					
k Tietoteknisten laitteiden (tietokoneet, puhelimet) vuotuinen uusiminen	700 000	300	300	Konsernipalvelut	Leasingin sijaan ostetaan tietotekniset laitteet omaksi.
<b>Kasvatus- ja opetuspalvelut</b>					
k Vyk:n irtaimisto (tekni- sen työn laitteet ja kalusteet, koulun kalusteet)	1 500 000			Kasv.- ja opetuspalv.	
k Vyk:n irtaimisto (av-laitteet)	800 000			Kasv.- ja opetuspalv.	
k Vesivehmaan koulun käsityökoneet ja -laitteet	50 000			Kasv.- ja opetuspalv.	Hyödynnetään VYK:in koneita ja tätä määrärahaa käytetään tarvittaessa.
<b>Hyvinvointipalvelut</b>					
u "Tee se itse kulttuuri" -tila kirjastoon	15 000			Hyvinvointipalvelut	
<b>Tekniset palvelut</b>					
k Vääksyn Yhteiskoulun varavoima	100 000			Tekniset palvelut	
k Tukipalveluiden keittiölaitteiden uusinnat	85 000			Tekniset palvelut	Määrärahaa käytetään vain tarvittaessa.
k Tukipalvelun ajoleikkuri	25 000			Tekniset palvelut	
<b>Talonrakennus</b> menot	3 330 000	360	115		
tulot	-15 000	-15	-15		
<b>Hankekohtaiset rakennusinvestoinnit</b> menot	3 300 000	330	85		
tulot	-15 000	-15	-15		
<b>Koulut ja päiväkodit</b>					
k Vääksyn yhteiskoulun rakentaminen	2 700 000			Tekniset palvelut	
u Vääksyn yhteiskoulu - autojen sähkölatauspisteet yhdelle paikoitusalueelle	40 000			Tekniset palvelut	Lainsäädäntö edellyttää sähkölatauspisteitä uusiin ja korjattaviin rakennuksiin.
k Aurinkovooren koulun takapihan toiminta-alue	60 000			Kasv.- ja opetuspalvelut	VYK:n rakentamisen vuoksi puretun alueen uudelleen rakentaminen.
k Aurinkovooren koulun lukitusmuutokset		100		Tekniset palvelut	Mahdollistaa koko koulukompleksissa liikkumisen yhdellä avaimella, joka yksinkertaistaa avainten hallintaa.
k Aurinkovooren koulun pts-suunnitelman mukaiset työt (kiinteistöautomaation päivitys, vesijohtoverkoston kuntotutkimus)	20 000			Tekniset palvelut	
k Vesivehmaan koulun tiiliseinän saumojen korjaus	25 000			Tekniset palvelut	
k Vesivehmaan koulun piha-alueen kehittäminen		50		Kasv.- ja opetuspalvelut	
k Päiväkotihulivilin julkisivun maalaus		35		Tekniset palvelut	
k Päiväkotihulivilin piha-alueen kehittäminen	50 000			Kasv.- ja opetuspalvelut	
k Päiväkotihulivilin piha-alueen kehittäminen	10 000			Kasv.- ja opetuspalvelut	
k Päiväkotihulivilin leikkivälineiden asennukset	30 000			Tekniset palvelut	
<b>Muut</b>					
k Oltermannin hissi	100 000			Tekniset palvelut	Tilat eivät ole esteettömiä, jos rakennuksessa ei ole toimintakuntoista hissiä.
k Oltermannin parvekeovet		40		Tekniset palvelut	
k Leirisauunan julkisivun maalaus		20		Tekniset palvelut	Ehdollinen. Toteutus riippuu alueen kaavoituksen aikataulusta.
u Teknisten palveluiden työntekijöiden muutostyöt	100 000			Tekniset palvelut	Ehdollinen. Toteutus riippuu virastojen yhdistämisen aikataulusta.
k Pohjolatoiminnan lattioiden kunnostus	50 000			Tekniset palvelut	Ehdollinen. Toteutus riippuu talon jatkokäytöstä.
k Varikon portti	10 000			Tekniset palvelut	

	Investoinnit	2024 eur.	2025 tuh.eur.	2026 tuh.eur.	Vastuupalvelu- alue	Kuvaus
k	Kiinteistöautomaation uusiminen	25 000	25	25	Tekniset palvelut	
u	Energiasäästöhankeet	80 000	60	60	Tekniset palvelut	Energiakartoitus ja -todistukset sekä samalla lisätään aurinkopaneeleita
u	Avustus energiasäästöhankeisiin	-15 000	-15	-15	Tekniset palvelut	
	<b>Muut rakennusinvestoinnit menot</b>	<b>30 000</b>	<b>30</b>	<b>30</b>		
k	Pihojen leikkivälineiden uusinta	30 000	30	30	Tekninen ltk	
	<b>Liikenne-, puisto- ja liikunta-alueet menot</b>	<b>1 860 000</b>	<b>1 310</b>	<b>920</b>		
	<b>tulot</b>	<b>20 000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>		
	<b>Katujen rakentaminen</b>	<b>730 000</b>	<b>305</b>	<b>180</b>		
u	Aniankedon kunnallistekniikka, suunnittelu	100 000			Tekniset palvelut	Rakentamiskustannukset riippuvat toteutustavasta.
	Telakkapolun pinnoitus	60 000			Tekniset palvelut	
u	Telakkarannan rantabulevardi		75		Tekniset palvelut	Suunnitelman ja toteutuksen hyväksyy kunnanhallitus.
u	Metsä-Aakalan Kõrrintien pinnoitus	110 000			Tekniset palvelut	
u	Metsä-Aakalan meluvallin rakentaminen / tonttien kunnostus	100 000			Tekniset palvelut	Määrärahaa käytetään vain tarvittaessa.
u	Liikenneturvallisuuskohteet	190 000	80	30	Tekniset palvelut	v. 2024; sis. liikuntahallin parkkipaikan ja Koulunmäen saattoliikenteen 160 tuh.eur. ja v. 2025; sis. Vanhan Vääksyn risteuksen suunn. 50 tuh.eur
k	Peruskorjauskohteet	120 000	100	100	Tekniset palvelut	
	- Riksikuja					
	- Simeoninpolku					
k	Muut kohteet	50 000	50	50	Tekniset palvelut	Määrärahaa käytetään vain tarvittaessa.
	<b>Kevyen liikenteen väylien rakentaminen menot</b>	<b>390 000</b>	<b>70</b>	<b>440</b>		
	<b>tulot</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>		
u	Mt 313 kevyen liikenteen väylän 2. vaiheen rak. välille Lentotie-Urajärvi	350 000	1 200		Tekniset palvelut	v. 2024 aloitetaan työt ja saatetaan loppuun vuoden 2025 loppuun mennessä. Määräraha on ehdollinen: toteutetaan jos saadaan MAL-rahoitus.
u	Maantien 3132 kevyen liikenneväylä, Kalkkinen		30	400	Tekniset palvelut	Vuonna 2025 suunnittelu ja vuonna 2026 rakentaminen
u	Peruskorjauskohteet	40 000	40	40	Tekniset palvelut	
	<b>Katujen päällystys</b>	<b>160 000</b>	<b>160</b>	<b>160</b>		
k	Päällystykset	120 000	120	120	Tekniset palvelut	
	- Vehkoon kadut					
k	Asfalttipaikkaukset	20 000	20	20	Tekniset palvelut	
k	Ajorata- ja tonttien kunnostaminen	20 000	20	20	Tekniset palvelut	
	<b>Katu- ja tievalojen rakentaminen</b>	<b>110 000</b>	<b>110</b>	<b>110</b>		
k	Katuvalojen peruskorjaus	60 000	60	60	Tekniset palvelut	
k	Pylväiden ja kaapeleiden uusinta	50 000	50	50	Tekniset palvelut	
	<b>Puistot ja muut yleiset alueet tulot</b>	<b>70 000</b>	<b>265</b>	<b>30</b>		
	<b>tulot</b>	<b>20 000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>		
u	Kanava-alueen esiintymislavan puupinnoite ja äänentoisto		55		Tekniset palvelut	Suunnitelman ja toteutuksen hyväksyy kunnanhallitus.
u	Matkaparkin/Pohjolapuiston viheralueen ja piknikkatoksen suunnittelu		10		Tekniset palvelut	Suunnitelman ja toteutuksen hyväksyy kunnanhallitus.
u	Matkaparkin varustelun parantaminen		50		Tekniset palvelut	Ailyukollinen suihku, wc ja astioiden pesupiste matkaparkin käyttöön. Suunnitelman ja toteutuksen hyväksyy kunnanhallitus..
u	Avantouintipaikka (Suivanranta)		20		Hyvinvointipalvelut	
k	Kuotaan sataman pistolaiturin uusinta		100		Tekniset palvelut	
k	Rapalan patsasalueen kunnostaminen	40 000			Tekniset palvelut	
	- Avustus	20 000				
k	Leikkikenttien peruskorjaus	30 000	30	30	Tekniset palvelut	Varaus olemassa olevien laitteiden uusimiseen
	<b>Liikunta-alueet menot</b>	<b>400 000</b>	<b>400</b>	<b>0</b>		
k	Urheilukentän peruskorjaus	400 000	400		Hyvinvointipalvelut	
	<b>Aineeton käyttöomaisuus</b>	<b>10 000</b>	<b>10</b>	<b>10</b>		
k	Pohjakarttojen ylläpito	10 000	10	10	Tekniset palvelut	
	<b>Investoinnit</b>					
	Menot	14 975 000	2 480	1 845		
	Tulot	5 000	-15	-15		
	<b>Netto</b>	<b>14 980 000</b>	<b>2 465</b>	<b>1 830</b>		

u = uusinvestointi  
k = korvausinvestointi

# Rahoitusosa

Luvut tuhansia euroja	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
<b>TOIMINNAN RAHAVIRTA</b>					
VUOSIKATE	4 626	4 320	1 505	2 100	2 400
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-317				
<b>INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</b>					
INVESTOINTIMENOT	-15 046	-13 000	-14 975	-3 000	-2 500
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	78	365	5	15	15
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	64	4 700	50	50	50
	<b>-14 904</b>	<b>-7 935</b>	<b>-14 920</b>	<b>-2 935</b>	<b>-2 435</b>
<b>TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</b>	<b>-10 595</b>	<b>-3 615</b>	<b>-13 415</b>	<b>-835</b>	<b>-35</b>
<b>RAHOITUKSEN RAHAVIRTA</b>					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0	0	0	0	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0	0	0	0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-10	-10	-10	-10	-10
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0	0	13 000	800	0
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	5 700	300	0	0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	2 928	-	-	-	-
<b>RAHOITUKSEN RAHAVIRTA</b>	<b>8 618</b>	<b>290</b>	<b>12 990</b>	<b>790</b>	<b>-10</b>
<b>RAHAVAROJEN MUUTOS</b>	<b>-1 977</b>	<b>-3 325</b>	<b>-425</b>	<b>-45</b>	<b>-45</b>



Rusthollintie 2  
17200 Vääksy  
p. (03) 8886 111  
[www.asikkala.fi](http://www.asikkala.fi)